

รายงานการวิจัย

เรื่อง

รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

โดย

อัญชลี อติแพทย์

ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ปีงบประมาณ 2553

บทคัดย่อ

ชื่อรายงานการวิจัย : รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
เพื่อการท่องเที่ยว เชียงอนุรักษ์ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา
จังหวัดสมุทรสงคราม
ชื่อผู้วิจัย : อัญชลี อติแพทย์
ปีที่ทำการวิจัย : 2553

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทาง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สำรวจสภาพปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทางการท่องเที่ยว เชียงอนุรักษ์ ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม (2) เพื่อสำรวจความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม (3) เพื่อศึกษายุทธศาสตร์และนโยบายการส่งเสริม การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม (4) เพื่อนำไปสร้างรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทาง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed methods research) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดย (1) การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง(In-depth interview se-mi structure) (2) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และ (3) ศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary research)

กลุ่มตัวอย่างที่ เลือกสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพได้จากการใช้เทคนิคการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา และ ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง และผู้ให้บริการ จำนวน 60 คน โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (In-depth Interview Semi-Structure) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้เทคนิคการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้ให้บริการในชุมชน 8 กลุ่ม จำนวน 252 คน โดยการสำรวจด้วยแบบสอบถาม (Questionnaires)

ผลการวิจัยพบว่าผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพ ปัญหาหลักเกิดจากตัวบุคคล คือ ผู้ให้บริการและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั้งคู่ที่เป็นเจ้าของภาษาและผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองต่างไม่สามารถเข้าใจซึ่ง

กันและกันได้ถูกต้องตามสาระที่ต้องการสื่อสาร ปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือผู้ให้บริการไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ ถึงแม้ว่าจะมีการให้ความช่วยเหลือในด้านการฝึกอบรม แต่ผู้ให้บริการไม่ได้นำความรู้ดังกล่าวมาใช้ สาเหตุของปัญหาของการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเกิดจากผู้ให้บริการส่วนมากมีอายุสูง ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ ไม่สามารถจำได้ ขาดความต่อเนื่องในการใช้ ไม่ได้นำไปใช้ในทันที หรือเกิดจากความเหนื่อยจากการทำงานจึงไม่สนใจที่จะฝึกฝนหรือเกิดจากความอายความไม่มั่นใจในตนเองที่จะสื่อสารใช้ภาษาไทยในการโต้ตอบบ้างซึ่งเป็นปัญหาต่อนักท่องเที่ยวที่ไม่เข้าใจภาษาไทย ผลกระทบของปัญหาที่มีต่อการท่องเที่ยว คือ ไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว บริการ ผลิตภัณฑ์ กับนักท่องเที่ยวได้ นักท่องเที่ยวเองก็ไม่ได้ข้อมูลที่ต้องการ ผู้ให้บริการจึงขาดโอกาสในการประชาสัมพันธ์สินค้าหรือบริการของตนเองได้อย่างละเอียด (2) ความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของผู้ให้บริการ คือ ต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านงบประมาณและการจัดการ ในการให้ความรู้ที่เน้นทักษะการพูดและการฟัง โดยใช้สื่อที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มอาชีพ นอกจากนี้การจัดทำป้ายที่เป็นภาษาอังกฤษบอกสถานที่สำคัญๆ ก็เป็นส่วนหนึ่งของการให้ความรู้ โดยมีข้อเสนอแนะในการนำแนวทางดังกล่าวไปใช้กับภาษาอื่น เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี เป็นต้น (3) ชุมชนท่าคามิยุทธศาสตร์และนโยบายการส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (4) รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภอมัทพวา จังหวัดสมุทรสงคราม คือการใช้สื่อสมมุติภาพประกอบด้วยคำศัพท์หรือคำอธิบายที่มีทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย แต่เล่มจัดทำเป็นชุดแยกตามกลุ่มอาชีพรวม 8 กลุ่ม นอกจากคำศัพท์แล้ว ควรจัดทำเอกสารภาษาอังกฤษฉบับย่อเพื่ออธิบายสรรพคุณของผลิตภัณฑ์ของชุมชน หรือประวัติย่อ ๆ ของสถานที่สำคัญ ๆ ในชุมชน โดยมีหน้าบันทึกกรณีที่ใช้พบคำศัพท์ใหม่ ๆ เมื่อจัดทำแล้ว องค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชนควรสนับสนุนงบประมาณและผู้เชี่ยวชาญให้การอบรมการใช้เพื่อผู้ให้บริการในพื้นที่สามารถนำไปใช้ได้เอง

Abstract

Research Title : A Self-directed Learning Model for Communicative English Using
for Eco-Tourism and Cultural Heritage Tourism in Tha-ka, Amphawa
District, Samut- Songkhram Province

Researcher : Anchali Atibaedya

Research Year : 2010

The purpose of the research on A Self-directed Learning Model for Communicative English Language Using for Eco-tourism in Thaka, Amphawa, Samutsongkram, aims (1) to study the problems of communicative English using for Eco-Tourism in Thaka, Amphawa, Samut Songkram; (2) to survey the need of communicative English using for Eco-Tourism in Thaka, Amphawa, Samut Songkram; (3) to study the province strategy and policy on encourage their people to use communicative English; and (4) to form a Self-directed Learning Model for Communicative English Language Using for Eco-tourism in Thaka, Amphawa, Samutsongkram. The research is an applied research. The researcher uses a mixed method: a semi-structured in-depth interview questions, a qualitative method for 20 English native speaker tourists, 20 English as second language tourists, and 20 Thai entrepreneurs selected by a purposive sampling technique, and questionnaires, a quantitative method for 252 Thai entrepreneurs selected by a purposive sampling technique. The qualitative data is verified by content analysis and the quantitative data is analyzed by SPSS program. The findings of this research are that (1) Major problems arising from the individual are: Thai entrepreneurs and tourists who are both native speakers and English as second language tourists failed to understand each other; some entrepreneurs cannot communicate in English, although there were some language training courses provided but they did not apply to their business. (2) The causes of these problems are aging, lack of basic knowledge of English, memory capability, lack of consistency in using, and lack of direct application. Some causes are the fatigue from working; therefore they do not desire to practice English. Some are the shyness and lack of confidence to communicate. The effects to the tourism are: some Thai entrepreneurs use Thai language that the tourists do not understand. The impacts of these problems are: the lack of opportunity to publish information of the major attractions of the Tha Kha tourism services, including community product details. of

(4)

communicative English using for Eco-Tourism in Thaka, Amphawa, Samut Songkram; the need of communicative English using for Eco-Tourism in Thaka, Amphawa, Samut Songkram; the strategy and the policy of the province to support their people to use communicative English;

and a Self-directed Learning Model for Communicative English Language Using for Eco-tourism in Thaka, Amphawa, Samut Songkram can be: a picture-book contained of illustration and its vocabulary both in English and Thai. Each book is particularly designed for specific area from 8 groups. Moreover, it will be useful to publish English leaflets containing the information of the local product or the history of the community attractions including a memo page for the user to note down new words. Most of all, financial support and technical experts prior to the launching of this model from both public and private organizations would be a great contribution.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วง ได้ด้วยความอนุเคราะห์ของผู้มีพระคุณที่ได้ให้ความช่วยเหลืออย่างมากมาย ขอขอบคุณผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาที่สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการวิจัย ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.เทิดชาย ช่วยบำรุง ที่ให้คำปรึกษาในการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพอย่างไม่ย่อท้อ โดยตลอดจนทีมงานสำนักวิจัย ที่ได้มุ่งมั่นที่จะร่วมสร้างนักวิจัย ขอกราบขอบพระคุณคุณลุงจรูญ เจือไทย ผู้แทนชุมชนท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ที่อนุเคราะห์ให้ข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัย

ขอขอบคุณ รศ. เสาวภา ไพทยวัฒน์ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ดร.ศิริพร ฤกษ์วีระวัฒนา อาจารย์สุวรรณฤทธิ วงศ์ช่อม อาจารย์ภูสิทธิ์ ชันติกุล อาจารย์ชิตสุภาวงศ์ อังสวานนท์ และอาจารย์สุจิตรา ริมคูสิต ที่ให้คำปรึกษาในการทำวิจัย และเป็นกำลังใจด้วยดีโดยตลอดมา

ท้ายสุดนี้ขอขอบคุณสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่ให้กำลังใจในการทำงาน และเสียสละเวลาเพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้ เสร็จสิ้นสมบูรณ์ คุณประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้เป็นคุณความดีของบุพการี คือ คุณพ่อ คุณแม่ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

อัญชลี อติแพทย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
ABSTRACT	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความนำ	1
1.2 ความ เป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	8
1.5 สมมติฐานการวิจัย	8
1.6 นิยามที่ใช้ในการวิจัย	9
1.7 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	10
1.8 การนำเสนอบทวิจัย	10
บทที่ 2 เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 ความนำ	11
2.2 ประวัติและความเป็นมาของตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม	11
2.3 ยุทธศาสตร์นโยบายของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม	14
2.3.1 วิสัยทัศน์ของจังหวัด	14
2.3.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด	14
2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	16
2.4.1 ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชน	16
2.4.2 กระบวนการของการมีส่วนร่วม	16

2.4.3	องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม	17
2.4.4	รูปแบบของการมีส่วนร่วม	17
2.4.5	ขั้นตอนการมีส่วนร่วม	18
2.4.6	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน	18
2.4.7	ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน	18
2.4.8	เงื่อนไขพื้นฐานของการมีส่วนร่วม	18
2.4.9	ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม	19
2.5	แนวคิดทฤษฎีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning Model หรือ SDL)	19
2.5.1	ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed learning)	19
2.5.2	กระบวนการการเรียนรู้ด้วยตนเอง	20
2.5.3	ลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง	20
2.5.4	ลักษณะของผู้ที่มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง	21
2.5.5	ศักยภาพของการรับรู้ด้วยตนเอง	22
2.6	แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร	22
2.6.1	ความหมายของการสื่อสาร	22
2.6.2	ความสำคัญของการสื่อสาร	24
2.6.3	การสื่อสารกับการศึกษา	25
2.6.4	พัฒนาการของการสื่อสาร	26
2.6.5	การสื่อสารในยุคปัจจุบัน	26
2.6.6	ประเภทของการสื่อสาร	26
2.6.7	การสื่อสารส่วนบุคคล	28
2.6.8	การสื่อสารระหว่างบุคคล	29
2.6.9	หลักเบื้องต้นในการสื่อสารกับผู้อื่นกับทักษะการสื่อสารภายในบุคคล	29
2.7	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
2.8	กรอบแนวความคิดในงานวิจัย	31

บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย	33
3.1	ความนำ	33
3.2	รูปแบบการวิจัย	33
3.3	ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	34
3.3.1	ประชากร	34
3.3.2	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจสภาพการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สำหรับนักท่องเที่ยว และผู้ให้บริการ	34
3.3.3	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษ ทางการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สำหรับผู้ให้บริการ	35
3.4	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
3.	5 การสร้างเครื่องมือวิจัย	36
3.3.1	การสร้างเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ	36
3.3.2	การสร้างเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ	36
3.6	การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทดสอบแบบสอบถาม	39
3.7	ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล	39
3.8	การวิเคราะห์ข้อมูล	41
3.8.1	การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	41
3.8.2	การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	41
3.8.3	สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม	41
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
4.1	คำนำ	42
4.2	ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	42
4.2.1	ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	42
4.	2.2 ข้อมูลปัญหาในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวด้วยภาษาอังกฤษ ของผู้ให้บริการในตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัด สมุทรสงคราม	43
4.	2.3 การแก้ไขปัญหาในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวด้วยภาษาอังกฤษ	45

4.2.4	การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาทางการสื่อสาร	45
4.3	ผลการวิจัยเชิงปริมาณ	45
4.3.1	ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์	46
4.3.2	ข้อมูลความต้องการทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ	48
4.3.3	ข้อมูลสาเหตุสำคัญในการเรียนรู้	48
4.3.4	ข้อมูลคำศัพท์ที่ผู้ให้บริการมีความต้องการในการใช้ เพื่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยว ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม	49
4.3.5	รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร	55
บทที่ 5	สรุป และอภิปรายผล	56
5.1	สรุปผลการวิจัย	
5.2	อภิปรายผล	
5.3	ข้อเสนอแนะ	
บรรณานุกรม		60
ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก		61
ภาคผนวก ข		63
ภาคผนวก ค		68
ประวัติผู้ทำรายงานวิจัย		69

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 รายละเอียดคำถามความต้องการในการพัฒนาภาษาอังกฤษ เพื่อใช้ในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของผู้ให้บริการ ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม	38
3.2 วิธีการเก็บข้อมูล	40
4.1 ลักษณะส่วนพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา	43
4.2 ค่าจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามงานวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษทางการสื่อสาร ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ก กลุ่มผู้ให้บริการ	47
4.3 ระดับความต้องการทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสอบถาม	48
4.4 ระดับปัญหาของ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาเหตุสำคัญของปัญหา ในการเรียนรู้	49
4.5 ข้อมูลคำศัพท์ที่ผู้ให้บริการมีความต้องการใช้ในการสื่อสาร โดยแยกตามกลุ่ม ผู้ให้บริการ	49
4.6 คำศัพท์ที่ผู้ให้บริการต้องการใช้ โดยแยกเป็นหมวดหมู่	53
4.7 ค่าร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้ที่ท่านต้องการใช้ ภาษาอังกฤษทางการสื่อสาร	55

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 บรรยากาศตลาดน้ำท่าคา	5
2.1 ที่ทำการชุมชน และบรรยากาศการทำบุญตักบาตรยามเช้าที่ท่าคา	12
2.2 การขึ้นตาล และการเกี่ยวตาล	13
2.3 กรอบแนวคิดในงานวิจัย	32

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความนำ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงประยุกต์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจสภาพการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวและผู้ให้บริการ เพื่อวิเคราะห์ ความต้องการ ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของผู้ให้บริการ และเพื่อศึกษายุทธศาสตร์ และนโยบายการส่งเสริม การใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อนำไปสู่การสร้าง รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้กับผู้ให้บริการ ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งอาจนำไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่การท่องเที่ยวอื่นๆ ได้ ตามความเหมาะสม

1.2 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาการท่องเที่ยวทำให้การท่องเที่ยวของประเทศต่างๆ ทั่วโลกเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงเวลา 3 ทศวรรษที่ผ่านมา และจะเจริญเติบโตต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง การท่องเที่ยวนับเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้อย่างมหาศาลให้แก่ประเทศต่างๆ โดยเฉพาะประเทศไทย เรามีรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศจากการท่องเที่ยวเป็นอันดับหนึ่ง มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2525 จนถึงปัจจุบัน แต่การท่องเที่ยวเจริญเติบโตอย่างมีขอบเขต ซึ่งเป็นหลักประกันว่าการท่องเที่ยว สามารถสร้างรายได้ และสามารถ ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในขณะที่เดียวกัน ช่วยให้มีผล กระทบต่อสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด เพื่อมิให้การท่องเที่ยวถูกทำลายจนไม่สามารถเป็นอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนอีกต่อไป ในปัจจุบันมีกระแส เรียกร้องให้นักธุรกิจทรัพยากรกรการท่องเที่ยว มากขึ้น และต่อเนื่อง มีการโจมตีการท่องเที่ยวว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อผลเสียต่อสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมชุมชน จึงเป็นที่มาของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism)

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน หมายถึง การท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ โดยการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การท่องเที่ยวมีความมั่นคงยั่งยืนอยู่คู่สังคมมนุษย์ และก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ฉะนั้น แนวคิดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงไม่ใช่เพียงการท่องเที่ยวเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่มุ่งเสนอขายสินค้า หรือบริการทางการท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยว เพียงอย่างเดียว หากยังมุ่งประสานผลประโยชน์ทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมอีกด้วย จึงนับได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้การท่องเที่ยวพัฒนาไปอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ สามารถสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว สามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ และ สามารถ สร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนเจ้าของท้องถิ่น ในขณะเดียวกัน ยังสามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยวให้คงอยู่คู่สังคมมนุษย์ให้นานที่สุด

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีจุดมุ่งหมายหลักในการสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่าง กระแสการพัฒนาทางเศรษฐกิจกับกระแสอนุรักษ์ จึงสมควรอย่างยิ่งที่ต้องช่วยกันส่งเสริมเพื่อให้ การท่องเที่ยวบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว ทั้งนี้จำต้องอาศัยความร่วมมือสนับสนุนส่งเสริมจาก ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายเอกชน และนักท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 ฝ่าย ต่างมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ยังประโยชน์สูงสุดทั้งในปัจจุบันและอนาคต (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, มาช่วยกันส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กันเถิด, 2539: 60-63)

บทบาทของรัฐบาลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง การที่ รัฐบาล ทำการศึกษาวิจัยผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนแม่บทส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างจริงจัง มีการร่วมมือกับ ธุรกิจการท่องเที่ยวภาคเอกชนในการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากขึ้น ให้ความสำคัญกับการศึกษาและปลูกฝังจิตสำนึกของคนในชาติต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ออกกฎหมายในการควบคุมดูแลผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว และ ควรกำหนดมาตรฐาน การออกแบบก่อสร้าง พร้อมทั้ง ออกแบบ ระบบตรวจสอบขีดความสามารถในการรองรับ นักท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ของแต่ละพื้นที่การท่องเที่ยว และมีมาตรการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ด้วย

บทบาทของเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง การที่ ผู้ประกอบ ธุรกิจการท่องเที่ยวและประชาชนเจ้าของท้องถิ่นมีจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่าง ห่วงเหินในคุณค่า ดูแลไม่ให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อการท่องเที่ยว มีโครงการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตลอดจนให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ เพื่อลดผลกระทบที่อาจมี

ต่อสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น หมั่นตรวจสอบและประเมินผลเกี่ยวกับการรักษา สภาพแวดล้อมในหน่วยงานต่าง ๆ ภายในธุรกิจของตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะระบบกำจัด ขยะและน้ำเสีย และให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการสนับสนุนโครงการ หรือกิจกรรมที่ส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

บทบาทของนักท่องเที่ยวในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง การที่ นักท่องเที่ยวเลือกใช้บริการของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวที่แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือ สนับสนุนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ท่องเที่ยวอย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม โดย ไม่ทำลายทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ควรปฏิบัติตามกฎข้อบังคับและข้อแนะนำของแหล่ง ท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด งดซื้อสินค้าหรือบริการที่ทำลายนิเวศวิทยาและวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น และ ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลและผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในโครงการหรือกิจกรรม ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้ท้องถิ่นที่ไปท่องเที่ยว (ททท., 2539: 64 – 65)

จากนโยบายหลักของ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ดังที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า หน่วยงานของรัฐให้ความสนใจกับกระบวนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีแผนระดับประเทศ แต่ การดำเนินงาน ต้องอาศัยทั้งภาค รัฐและภาคเอกชนร่วมกันดำเนินการในด้านการบริการทุกระดับ ด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ด้านภูมิปัญญาในท้องถิ่น เพื่อแสดงศักยภาพในด้าน เศรษฐกิจสังคม ในขณะที่ เดียวยัง สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศไว้ได้ ด้วย (<http://info.arc.dusit.ac.th>)

จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัด เล็ก ๆ จังหวัดหนึ่ง ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 63 กิโลเมตร มีพื้นที่ 416 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภออัมพวา และอำเภอบางคนที มีแม่น้ำแม่กลองเป็นแม่น้ำสายหลัก คุณค่าและความสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม มีทั้งด้าน ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับราชวงศ์จักรี ศิลปวัฒนธรรม ดั้งเดิมที่ทรงคุณค่า และเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น เป็นสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ที่อุดมสมบูรณ์ของเมืองสามน้ำ คือ น้ำจืด น้ำเค็ม และน้ำกร่อย ตลอดจนวิถีชีวิตที่เกี่ยวพันกับ ธรรมชาติรอบ ๆ ชุมชนท้องถิ่น ซึ่ง สะท้อนถึงชีวิต ที่พอเพียงแบบไทยๆ จึ ึ่งเป็นสิ่งที่ ทำใ้ นักท่องเที่ยวหลงใหล เข้ามาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม กันมากขึ้น ก่อให้เกิด การกระจายรายได้ สู่ ท้องถิ่น

ศักยภาพ ความพร้อม และทุนทางสังคม ที่กล่าวข้างต้น เป็นการนำร่อง ประกอบกับ ชุมชน ตำบล อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นชุมชนหนึ่งที่ประสบความสำเร็จระดับหนึ่งในการมี ส่วนร่วม ของประชาชน ภายใต้สำนักงานการดูแลของจังหวัดสมุทรสงคราม (วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ และคณะ, 2550: 12-18)

นอกจากนี้ยังปรากฏ คุณลักษณะทางกายภาพ 2 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว คือ ความสวยงามและความน่าสนใจอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นของตลาดน้ำ และด้านบริการการท่องเที่ยว คือ อรรถาธิบายของคนในชุมชนท้องถิ่น กับการส่งเสริมให้เยาวชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม และคงรูปแบบการจัดการตลาดน้ำในแบบ ที่เรียบง่ายให้อยู่สืบไป คล้ายคลึงกับในอดีตซึ่งเรียกได้ว่าเป็นเศรษฐกิจชุมชน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามมีความพึงพอใจมากที่สุด (มธุวรรณ พลวัน, 2546: บทคัดย่อ)

ชุมชนท่าคา ตั้งอยู่ที่บ้านหมู่ 2 (บ้านคลองศาลา) ตำบลท่าคา อำเภอบ้านแหลม จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งมีคลองท่าคาเป็นคลองสายสำคัญของหมู่บ้านที่พาดไหลผ่านกลางหมู่บ้าน ในแนวทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก โดยมีคลองย่อยอื่นๆ เชื่อมต่อกันได้แก่ คลองพันลา คลองสวนทุ่ง คลองขุดเจ๊ก เป็นต้น การมีคลองต่างๆ ไหลผ่านทำให้บ้านหมู่ 2 มีลักษณะพิเศษคือ ชาวบ้านนิยมเดินทางโดยใช้เรือเป็นพาหนะ แม้ว่าจะมีถนนลาดยางเชื่อมหมู่บ้านกับภายนอก นอกจากชาวบ้านใช้คลองในการเดินทางแล้วยังใช้คลองเพื่อรักษาลักษณะเด่นของหมู่บ้าน โดยเฉพาะตลาดน้ำท่าคาหรือที่ชาวบ้านเรียกติดปากว่านัดท่าคา ชุมชนตลาดน้ำท่าคาแห่งนี้มีความเป็นชุมชนสูงมาก ชาวบ้านมีความสามัคคีกัน ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของตำบลท่าคาขึ้นอยู่กับภาคเกษตรกรรม รองลงมาเป็นภาคอุตสาหกรรม โดยทั่วไปประชาชนในตำบลท่าคาเป็นเกษตรกรชาวสวน อาทิ สวนมะพร้าว ฝรั่ง ลำไย ลิ้นจี่ ผลผลิตที่มีชื่อเสียงมาก ได้แก่ หอม กระเทียม พริกสด พริกแห้ง ข้าวโพด ถั่วลิสง ถั่วเหลือง ในฤดูกาลทำนาชาวบ้านที่อยู่เหนือท่านบจะปลูกข้าวในท้องร่อง บนหลังร่องจะปลูกพืชล้มลุกต่างๆ และทำยาจืด พ่อค้าแม่ค้าจะซื้อสินค้าส่วนหนึ่งจากชาวบ้าน อีกส่วนหนึ่งชาวบ้านจะนำไปขาย และแลกเปลี่ยนกับสินค้าชนิดอื่นๆ ของชาวบ้านที่อยู่ใต้ท่านบ เช่น น้ำตาลมะพร้าว (น้ำตาลปี๊บ) และอาหารทะเล โดยสถานที่ที่พบกัน คือ นัดท่านบท่าคา ซึ่งเป็นชื่อเรียกในสมัยก่อน

เดิมการเดินทางไปนัดท่านบท่าคา ชาวบ้านที่อยู่ใต้ท่านบจะพายเรือมาค้างคืนที่นัด ซึ่งมีแผงขายสินค้า มีหลังคาเรียบร้อยตั้งอยู่บนฝั่ง ส่วนชาวบ้านที่อยู่เหนือท่านบจะออกเดินทางตั้งแต่เช้า มีดไปถึงนัดตั้งแต่ตีห้าเริ่มค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้ากัน ใครขาย สินค้าหมดหรือซื้อ สินค้า ได้ตามต้องการจะเดินทางกลับ โดยปกติตลาดจะวายประมาณบ่ายสาม โมง จากนัดท่านบท่าคา เรือจะจอดติดริ้นมาเรื่อยๆ ตามลำคลองศาลา เพราะพ่อค้าแม่ค้ามาดักซื้อสินค้าก่อนถึงนัด ในที่สุด จะมาติดตลาดเป็นกลุ่มก้อนที่คลองพันลา หรือคลองศาลาตลอดมา โดยมีเรือทุกลำคลองเดินทางมาค้าขายเป็นจำนวนมากทุกวันนัด การพบปะกันจะมีขึ้น ทุก 5 วัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเลี้ยงไม่ให้ตรงกับวันสำคัญทางศาสนา กำหนดวันนัดที่มีมาตั้งแต่เดิมคือ มีในวันข้างขึ้น -ข้างแรม 2 ค่ำ 7 ค่ำ และ 12 ค่ำ ของทุกเดือน กิจกรรมนี้ดำเนินเรื่อยมาจนเป็นวิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามสืบต่อ

กันมาจนถึงยุคของตลาดน้ำท่าคาในปัจจุบัน “ตลาดน้ำท่าคา” จึงยังเป็นตลาดน้ำที่คงสภาพของชุมชนริมน้ำที่มีวิถีชีวิตของการหาเลี้ยงชีพที่ดำเนินไปอย่างเรียบง่าย ตามครรลองของธรรมชาติ ที่มีสายน้ำเป็นตัวกำหนดดังเช่นในอดีต วัตถุประสงค์ของตลาดน้ำยังคงเป็นไปเพื่อการซื้อขายแลกเปลี่ยนระหว่างผู้คนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

ภาพที่ 1.1 บรรยากาศตลาดน้ำท่าคา

“ตลาดน้ำท่าคา” เป็นแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นที่รู้จักและได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวในช่วงที่มีตลาดนัด และนอกเหนือจากการเดินทางไปเที่ยวชมเพื่อซื้อหาสินค้าพื้นบ้านสินค้าบริการเกษตรและผลิตผลจากการเกษตรแล้ว ชุมชนตลาดน้ำท่าคายังมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีสนใจในการนำเที่ยวชมสวนมะพร้าว สวนผลไม้ การทำน้ำตาลมะพร้าว การนั่งเรือพายเพื่อชมความงดงามของบรรยากาศสองฝั่งคลอง และวิถีชีวิตของชุมชนริมน้ำ รวมถึงการให้บริการบ้านพักค้างคืนที่เรียกกันว่า Home stay (การพักค้างคืนร่วมกับเจ้าของบ้าน กินอาหารพื้นบ้าน และศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตในชุมชน) หรือบริการบ้านพักแบบให้เช่าสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการความเป็นส่วนตัว และตอนค่ำมีการบริการล่องเรือนำเที่ยวเพื่อชมหิ่งห้อย การให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวต่างๆ เหล่านี้ เป็นกิจกรรมซึ่งดำเนินการชุมชนทั้งสิ้น ลักษณะของการจัดการการท่องเที่ยวที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน คือ ชุมชนรวมตัวกันเป็นกลุ่มเล็กๆ จัดการจัดการท่องเที่ยวซึ่งมีจำนวนสมาชิกไม่มากนัก แบ่งสมาชิกออกเป็นกลุ่มๆ ได้แก่ กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มประเพณีวัฒนธรรม กลุ่มสตรี กลุ่มเรือพาย กลุ่มท่องเที่ยวและโฮมสเตย์ กลุ่มจักสาน ก้านมะพร้าว กลุ่มขนมไทย และกลุ่มวิสาหกิจและออมทรัพย์ โดยให้บริการแก่ชุมชนและนำเงินบางส่วนเข้ากองทุน

ผู้วิจัยสนใจการวิจัยในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพราะ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย พัฒนาจากความเป็นชุมชนท้องถิ่นที่มีภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง จนนำมาสู่การดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวมีลักษณะที่หลากหลายประเภท นับเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งหนึ่งที่ดึงดูดใจชาวต่างชาติเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นการสื่อสารด้วยภาษาสากลหรือภาษาอังกฤษจึงเป็นเรื่องสำคัญในการเจรจาระหว่างนักท่องเที่ยวกับผู้ให้บริการในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ช่องว่างในการสื่อสารก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในการเจรจาได้บ่อย ครั้งสาเหตุส่วนใหญ่มักเกิดจากความแตกต่างของสภาพแวดล้อม การศึกษา เจตคติ เป็นต้น สาเหตุหลักที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งคือ ช่องว่างระหว่างภาษา ซึ่งผลกระทบที่ตามมาอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อกิจกรรมของทั้งสองฝ่ายได้ ภาษาอังกฤษเป็นสากลที่เป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นภาษากลางที่ใช้ในการสื่อสารของชนชาติต่างๆ เพื่อสื่อความเข้าใจกันในเรื่องต่างๆ อาทิ การค้า การศึกษา สังคม เศรษฐกิจ เป็นต้น

การทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวโดยไม่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับจะนำความเสื่อมโทรมมาให้ทรัพยากรการท่องเที่ยว การจัดการข้อสรุป การจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำ ในจังหวัดสมุทรสงคราม ยังมีปัญหาอยู่บ้างในด้านการสร้างความเข้าใจร่วมกัน การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการและนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศ (วิไลลักษณ์ รัตนเพียร ชัมมะและคณะ, 2550: 12-18)

ดังนั้น ความสามารถในการใช้ภาษาจึงเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ระดับของความสำเร็จหรือความล้มเหลวได้ ที่สำคัญการสื่อถึงวัฒนธรรมความเป็นอยู่และการรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ด้านวิถีชีวิต รวมถึงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่กับชุมชนเป็นสิ่งที่ควรเร่งให้เกิดขึ้น โดยเร่งด่วนผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทาง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ตำบลอัมพวา เพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพของนักท่องเที่ยวที่สูงขึ้น ลดพฤติกรรมการทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ และเข้าใจในวัฒนธรรมที่ชาวอัมพวาได้อนุรักษ์ไว้ ดังที่ สุวิทย์ ยอดมณี (Online, 2551) กล่าวถึงอัมพวาว่า จุดขายของอัมพวาคือวิถีชีวิตที่มีองค์ความรู้ทั้งด้านวัฒนธรรมและนิเวศ จึงมีแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาและยกระดับพื้นที่ดังกล่าวขึ้นเป็นมรดกโลก เพื่อรักษาความเป็นเอกลักษณ์ด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ทางน้ำที่สืบทอดกันมายาวนาน รวมถึงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงการสะท้อนปัญหาเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีคุณภาพลดลง เพราะส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่ทำลายสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ กระทั่งการท่องเที่ยวฯ จึงเน้นเป้าหมายการจูงใจนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเดินทางมาเที่ยวมากกว่าความสำคัญต่อรายได้และจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวนมากแต่ไม่มีคุณภาพ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงควร มีการศึกษาสภาพการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร ทาง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สำหรับนักท่องเที่ยว ทั้งในอดีตและปัจจุบันในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และทำการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของผู้ให้บริการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทาง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้กับผู้ให้บริการในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อให้ สอดคล้องกับนโยบาย และยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ พ.ศ. 2551 - 2553 กลุ่มเรื่องที่ 10 การบริหารจัดการท่องเที่ยว การวิจัยการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืนสืบไป

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1.3.1 เพื่อสำรวจสภาพการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

1.3.2 เพื่อวิเคราะห์ ความต้องการ ในการใช้ ภาษาอังกฤษ เพื่อใช้ในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของผู้ให้บริการ ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

1.3.3 เพื่อศึกษายุทธศาสตร์และนโยบายการส่งเสริม การใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

1.3.4 เพื่อสร้าง รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้กับผู้ให้บริการ ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตในด้านพื้นที่

การสำรวจสภาพการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สำหรับนักท่องเที่ยว และการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของผู้ให้บริการ ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้กับผู้ให้บริการ ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สำหรับผู้ให้บริการได้แก่ ประชาชนผู้ให้บริการและหน่วยงานในชุมชนที่มีอิทธิพลต่อการจัดการท่องเที่ยว โดยจะทำการศึกษาในพื้นที่ ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เท่านั้น โดยมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 684 คน และจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน 19,064 คน

1.4.2 ขอบเขตในด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาค้นคว้าจากแนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทางการท่องเที่ยว แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Directed Learning หรือ SDL) เพื่อนำมาสร้างรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้กับผู้ให้บริการ

1.5 สมมุติฐานการวิจัย

สมมุติฐานของงานวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1.5.1 ลักษณะประชากรศาสตร์

ลักษณะประชากรของผู้ให้บริการในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ที่แตกต่างกัน มีความต้องการ ในการใช้ ภาษาอังกฤษ เพื่อใช้ในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของผู้ให้บริการแตกต่างกัน

1.5.2 ข้อมูลการวิเคราะห์

สภาพการใช้และความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตลอดจนจรรยาบรรณศาสตร์และนโยบายการส่งเสริม การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สามารถนำมาสร้าง รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้กับผู้ให้บริการในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามได้

1.6 นิยามที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การเรียนรู้ที่เกิดจากแรงจูงใจของแต่ละบุคคล เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยความสำเร็จของการเรียนรู้ด้วยตนเองมีเงื่อนไขและปัจจัยหลักอยู่ที่ ผู้เรียนที่ต้องมีวินัย ความมุ่งมั่น และนิสัยใฝ่เรียน ใฝ่รู้ โดยการกำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ (Specifying learning content) โดยกำหนดระดับความยากง่าย ชนิดของสิ่งที่ต้องการเรียน โดยพิจารณาจากความต้องการความช่วยเหลือ แหล่งทรัพยากร ประสบการณ์ ที่จำเป็นในการเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการอ่าน และการพูด เพื่อให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ได้ตอบ ทั้งอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระดับการปฏิบัติงานจริง

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง โครงสร้างศัพท์ และสำนวนภาษาอังกฤษที่ใช้ในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ความต้องการในการ ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของผู้ให้บริการ หมายถึง การประเมินความต้องการของตนเอง (Assessing Needs) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Setting goals) การกำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ (Specifying learning content) โดยกำหนดระดับความยากง่าย ชนิดของสิ่งที่ต้องการเรียน ความต้องการความช่วยเหลือ และแหล่งทรัพยากร

สภาพการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สำหรับนักท่องเที่ยว หมายถึง ความคิดเห็นในการประเมินตนเองในด้านความสามารถพัฒนาทักษะ ในการ ฟัง การพูด ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร การประยุกต์ทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้เป็นเครื่องมือสื่อสาร ในการประกอบการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษไป

พัฒนาการสื่อสารของตนเองได้อย่างถูกต้อง และทราบถึงขนบธรรมเนียมในการโต้ตอบ
ภาษาอังกฤษเชิงธุรกิจการท่องเที่ยว

ผู้ให้บริการ หมายถึง พ่อค้า แม่ค้า และกลุ่มผู้ให้บริการ 8 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มออม
ทรัพย์ กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มประเพณีวัฒนธรรม กลุ่มสตรี กลุ่มพายเรือ กลุ่มท่องเที่ยวและ
โฮมสเตย์ กลุ่มขนมไทย กลุ่มจักสานก้านมะพร้าว กลุ่มวิสาหกิจ

นักท่องเที่ยว หมายถึง ชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามที่ใช้
ภาษาอังกฤษที่เป็นเจ้าของภาษา และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง

นโยบายการส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
สำหรับ ผู้ให้บริการ หมายถึง ยุทธศาสตร์ นโยบายของ การส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด
สมุทรสงคราม

1.7 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยจากโครงการนี้สามารถนำไปสร้างองค์ความรู้ให้เกิดประโยชน์กับการจัดการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และสามารถนำ
องค์ความรู้ไปปรับและประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้อีกรูปแบบหนึ่ง

1.8 การนำเสนอบทวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม นำเสนอ ดังนี้ บทที่ 1
บทนำ บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล
และบทที่ 5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทที่ 2

เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 คำนำ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้ ประวัติและความเป็นมาของตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ยุทธศาสตร์นโยบายของของจังหวัดสมุทรสงคราม แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning Model หรือ SD) แนวคิดทฤษฎีการสื่อสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ประวัติและความเป็นมาของตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตำบลท่าคา ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ห่างจากอำเภออัมพวา ประมาณ 10 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมด 9 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตดังนี้

- ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลดอนมะโนรา และ ตำบลจอมปลวก อำเภอบางคนที
- ทิศใต้ ติดกับ ตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา
- ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลคลองเงิน และตำบลนางตะเคียน อำเภอเมือง
- ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลบางกระบือ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ประกอบด้วย 12 หมู่บ้าน ตำบลท่าคาเป็นตำบลเก่าแก่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2460 จนถึงปัจจุบัน นับเป็นเวลาประมาณ 85 ปี ปัจจุบันประชากรในเขต อบต. ท่าคา มีจำนวนประมาณ 5,655 คน อาศัยอยู่ในบ้านจำนวน 2,796 หลังคาเรือน มีสาธารณูปโภคครบครัน ชาวบ้านส่วนใหญ่พูดภาษาไทย นับถือศาสนาพุทธ มีอาชีพหลัก คือ ทำสวน และอาชีพเสริม คือ การทำธุรกิจหรือค้าขาย และรับจ้าง

การเดินทางไปยังตลาดน้ำท่าคา สามารถเดินทางได้อย่างสะดวกและง่ายโดยเดินทางจากตัวจังหวัดประมาณ 10 กิโลเมตร ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 325 (สมุทรสงคราม-บางแพ) เส้นทางเดียวกับ การเดินทาง ไปอำเภอดำเนินสะดวก หรือเลยจากทางแยกเข้าอำเภออัมพวาประมาณ 4 กิโลเมตร มีทางแยกอยู่ขวามือ มีป้าย แสดงชื่อตลาดน้ำท่าคา และเดินทางเข้าไปจากแยกประมาณ 5 กิโลเมตร ส่วนการเดินทางด้วยรถประจำทางจากตัวจังหวัด สามารถขึ้นรถหน้าธนาคารทหารไทย เพื่อไปลงที่ตลาดน้ำท่าคา

ท่าคามีการบริหารของ อบต. ในรูปสภา อบต. มีประธานสภา รองประธานสภา นายก อบต. ปลัด อบต. ประธานกรรมการบริหาร อบต. และกรรมการ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 7 คน ที่มาจากการเลือกตั้งของชุมชน ส่วนการจัดเครือข่ายองค์กรและกลุ่มต่างๆในตำบลท่าคา มีองค์กรและกลุ่มต่างๆ จำนวนทั้งหมด 8 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มประเพณีวัฒนธรรม กลุ่มสตรี กลุ่มเรือพาย กลุ่มท่องเที่ยวและ โฮมสเตย์ กลุ่มขนมไทย กลุ่มจักสาน ก้านมะพร้าว และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่าคา ที่ทำการชุมชนตั้งอยู่เลขที่ 1 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม 75110 ผู้นำชุมชนและกลุ่มในปัจจุบัน คือ นางอุไร สีเหลือง สถานที่สำคัญในตำบลท่าคา ได้แก่ วัดฉิมฉัตร วัดเทพประสิทธิ์คณาวาส อนามัยท่าคา อนามัยคลองพลับ โรงเรียนวัดฉิมฉัตรไสวประชนสรณ์ โรงเรียนวัดเทพประสิทธิ์คณาวาส โรงเรียนเทพสุวรรณชาญวิทยา และที่สำคัญยิ่งคือ ตลาดน้ำท่าคา ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดของท่าคา มีลักษณะเป็นตลาดนัดที่ชาวบ้านได้พายเรือ นำอาหาร ผัก และผลไม้ท้องถิ่นมาขายตลอดจนมีบริการท่องเที่ยว เช่น การพายเรือเที่ยวชมหมู่บ้านและสวนผลไม้รอบๆ ตลาดน้ำท่าคา

ภาพที่ 2.1 ที่ทำการชุมชน และบรรยากาศการทำบุญตักบาตรยามเช้าที่ท่าคา

สิ่งหนึ่งที่คู่มากับจังหวัดสมุทรสงคราม คือ แม่น้ำลำคลอง ซึ่งมีอยู่มากมาย ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของชาวบ้านผูกพันกับแม่น้ำลำคลองเรื่อยมา ทั้งการสัญจร การประกอบอาชีพต่างๆ การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า และสิ่งที่สะท้อนสภาพชุมชนริมน้ำ คือ ตลาดน้ำที่มีมาตั้งแต่ สมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อเนื่องถึงสมัยกรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์ ก่อนที่ตลาดน้ำจะค่อยๆ ลดน้อยลงไปราว 60 ปีที่แล้ว เมื่อการสัญจรทางบกสะดวกขึ้น คงเหลืออยู่แต่ “ตลาดน้ำท่าคา” ในวันขึ้นหรือแรม 2 ค่ำ 7 ค่ำ และ 12 ค่ำ ตั้งแต่เวลาประมาณ 06.00- 12.00 น. และวันเสาร์-วันอาทิตย์ สินค้าของตลาดน้ำท่าคาจะเป็นสินค้าที่ผลิตจากมะพร้าว ได้แก่ น้ำมะพร้าวสด น้ำตาลสด น้ำตาลมะพร้าว หรือน้ำตาลป๊อ และเนื้อมะพร้าวตากแห้ง

อาชีพขึ้นตาลและทำน้ำตาลมะพร้าวเป็นอาชีพดั้งเดิมของ ชาวท่าคา เห็นได้จากสวนมะพร้าวที่อยู่ระหว่างทาง

เตาตาลหรือเตาเคี้ยวตาลเป็นสิ่งที่ยังคงอยู่คู่กับท่าคา เดิมจะเป็นเตาเดี่ยว เคี้ยวได้ที่ละกระทะ เรียกว่า “เตาโดด” และพัฒนามาเป็น “เตาคูน” มี 2 กระทะ แล้วต่อช่องไฟให้ถึงกัน จน กระทะทั้งพัฒนาเป็น “เตาปล่อง” ที่สามารถเคี้ยวได้หลายกระทะ ตามความมากน้อยของน้ำตาล และทำให้ประหยัดพื้นที่กว่าเตาแบบเดิม

ภาพที่ 2.2 การขึ้นตาล และการเคี้ยวตาล

2.3 ยุทธศาสตร์นโยบายของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม

2.3.1 วิสัยทัศน์ของจังหวัด

วิสัยทัศน์ของจังหวัดสมุทรสงคราม คือ “เป็นเมืองแห่งอาหารทะเลและผลไม้ปลอดภัยจากสารพิษ ศูนย์กลางการพักผ่อนและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางลำคลองระดับชาติ ดินแดนแห่งประชาชนรักถิ่นกำเนิด อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมอันดีงาม”

2.3.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

จังหวัดสมุทรสงครามมียุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

2.3.2.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 “การพัฒนาและส่งเสริมจังหวัดให้เป็นเมืองอาหารทะเลและผลไม้ปลอดภัยจากสารพิษ” โดยมีเป้าประสงค์ 5 ด้าน คือ

- 1) รายได้ภาคประมงและเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5
- 2) อาหารทะเลและผลไม้ปลอดภัยจากสารพิษ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 จากจำนวนตัวอย่าง
- 3) อาหารสดปราศจากสารปนเปื้อน 6 ชนิด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95
- 4) สถานที่ผลิตอาหารแปรรูป 54 ประเภท ผ่านเกณฑ์ GMP ร้อยละ 100
- 5) ร้านอาหารและแผงลอยผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารสดรสชา ดีร้อยละ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40

สำหรับกลยุทธ์หลัก 4 ด้าน คือ

- 1) การพัฒนาและยกระดับการผลิตภาคประมงปลอดภัยจากสารพิษและแปรรูปผลผลิตให้ได้มาตรฐาน
- 2) การพัฒนาและยกระดับการผลิตผลไม้ปลอดภัยจากสารพิษและแปรรูปผลผลิตให้ได้มาตรฐานเสริมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร
- 3) การส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์
- 4) การพัฒนาและส่งเสริมการประกอบการอาหารปลอดภัย

2.3.2.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 “การพัฒนาให้จังหวัดเป็นศูนย์กลางการพักผ่อนและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางลำคลอง ” เป้าประสงค์ คือ รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นปีละ 1.5 เปอร์เซ็นต์

สำหรับ

กลยุทธ์หลัก 3 ด้าน คือ

- 1) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น ห้ามประกอบธุรกิจบางประเภทที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมอันดีงาม
- 2) การส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์
- 3) การพัฒนาขีดความสามารถของภาคบริการและองค์กรชุมชน /เครือข่าย เพื่อเสริมสร้างการจ้างงานและเพิ่มรายได้

2.3.2.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 “การปลูกจิตสำนึกให้ชาวจังหวัดสมุทรสงครามรักถิ่นกำเนิด อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมอันดีงาม” มีเป้าประสงค์ 4 ด้าน คือ

- 1) ชาวสมุทรสงครามพึงพอใจต่อการซื้อของกินของใช้ที่ผลิตในจังหวัดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 2) คริวเรือนยากจนได้รับการยกระดับหรือดูแลอย่างทั่วถึงต่อเนื่อง
- 3) ประชาชนมีสุขภาพดีมีการศึกษา มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 4) ประชาชนได้รับบริการที่ดี และมีคุณภาพจากภาครัฐ

สำหรับกลยุทธ์หลัก 7 ด้าน คือ

- 1) การปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนรักและสนับสนุนความเจริญของถิ่นกำเนิด
- 2) การส่งเสริมการมีงานทำ เพิ่มรายได้และแก้ไขปัญหาความยากจน
- 3) การส่งเสริมความเป็นเมืองน่าอยู่ ประชาชนมีสุขภาพดี มีการศึกษา มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 4) การกำหนดผังเมือง ควบคุมประเภทและพื้นที่ของโรงงานอุตสาหกรรม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 5) การอนุรักษ์สืบทอดประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงาม ส่งเสริมกิจกรรมของเยาวชนในท้องถิ่น สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างมวลชน
- 6) การพัฒนาระบบการบริหารงาน การบริการองค์กรและบุคลากรภาครัฐ
- 7) การพัฒนาระบบการบริหารข้อมูลทุกสาขาอาชีพให้เชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.3.2.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 “การดำรงรักษาความเป็นเมืองที่มีระบบนิเวศ 3 น้ำ” มีเป้าประสงค์ คือ การดำรงรักษาความเป็นเมืองที่มีระบบนิเวศ 3 น้ำ

สำหรับกลยุทธ์หลัก 2 ด้าน คือ

- 1) การแก้ไขและฟื้นฟูระบบนิเวศ 3 น้ำ
- 2) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน (People’s Participation) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชนบท ทั้งนี้ ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ที่มุ่งเน้นคนเป็นสำคัญมากกว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้พยายามเปลี่ยนแปลงแนวทางการพัฒนาจากระดับบนลงล่าง (Top – down) มาเป็นจากระดับล่างขึ้นบน (Bottom - up) แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ โอคเลย์ (Oakley, 1984: 17) ที่กล่าวว่า แนวทางจากระดับล่างขึ้นบนนี้เกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดหาย (Missing ingredient) ในกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น มีนักวิชาการได้อธิบายและให้ความหมาย กระบวนการ รูปแบบ ขั้นตอน ระดับ และปัจจัย เงื่อนไข ประโยชน์และทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งผู้วิจัยได้นำมากล่าวไว้ ดังนี้

2.4.1 ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วม คือ การพิจารณาถึงการมีส่วนร่วมช่วยเหลือ โดยสมัครใจโดยประชาชนต่อโครงการใดโครงการหนึ่งของโครงการสาธารณะต่างๆ ที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาชาติแต่ไม่ได้หวังว่าจะให้ประชาชนเปลี่ยนโครงการหรือวิจารณ์เนื้อหาโครงการ หรือ หมายถึง การให้ประชาชนในชนบทรู้สึกตื่นตัว เพื่อที่จะทราบถึงการยอมรับการช่วยเหลือ และตอบสนองต่อโครงการพัฒนา ขณะเดียวกัน ก็สนับสนุนความคิดริเริ่มของคนในท้องถิ่นหรือ การให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ กระบวนการดำเนินโครงการและร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนา นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะประเมินผลโครงการนั้นด้วย (สิริพรสงขลธรรม, 2544: 19)

2.4.2 กระบวนการของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม ร่วมพิจารณาถึงเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและดำเนินการ และการดำเนินงานในกระบวนการพัฒนา ประกอบด้วย ประชาชน การพัฒนาและกระบวนการพัฒนา

มีประชาชน เป็นผู้กำหนดปัญหาและความต้องการของปัญหาของตนเอง มุ่งเน้นการ พัฒนาขีดความสามารถ ของประชาชนในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อการพึ่งและพัฒนาตนเอง และเป็น การพัฒนาที่เริ่มจากประชาชน โดยรัฐต้องกระจายอำนาจให้แก่ชุมชน

กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน ต่อความรู้สึกการสูญเสียอำนาจ เป็นการฝึกอบรมผู้ที่จะเป็นผู้นำในอนาคตเป็นการสร้างสภาพของ ความเป็นชุมชนที่สร้างสรรค์ และก่อให้เกิดแนวทางที่จะแก้ปัญหา อย่างชาญฉลาด(สุริยันต์ สุวรรณ ราช (2548:45)

กระบวนการมีส่วนร่วมนับเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชุมชน จนถึงระดับประเทศ โดยจะต้องรับฟังความคิดเห็นและยอมรับสิทธิของประชาชนในการเข้ามามีส่วน ร่วมทุกขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

2.4.3 องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม

องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมมี 3 ด้าน คือ วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายชัดเจน กิจกรรมเป้าหมาย การให้บุคคลเข้ามีส่วนร่วม และบุคคลหรือกลุ่มเป้าหมาย และการตัดสินใจ

ดังนั้นการมีส่วนร่วมของบุคคลจึงมีอยู่ในเกือบทุกกิจกรรมของสังคม ขึ้นอยู่กับความสนใจ และประเด็นในการพิจารณา แต่มีเงื่อนไขพื้นฐานในการมีส่วนร่วมว่าต้องมีอิสรภาพ ความเสมอภาค และความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมนอกจากนี้ การมีส่วนร่วมต้องมีวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย ต้องมีกิจกรรมเป้าหมายและต้องมีกลุ่มเป้าหมายซึ่งนี้เพื่อให้กระบวนการมีส่วนร่วมดำเนินไปได้อย่างมี ประสิทธิภาพสูงสุด

การมีส่วนร่วมเป็นการกระจายโอกาสให้บุคคลมีส่วนร่วมและการบริหาร เกี่ยวกับ การตัดสินใจในเรื่องต่างๆรวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ โดยการให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ รวมตลอดจนการ ควบคุมโดยตรงจากบุคคล

2.4.4 รูปแบบของการมีส่วนร่วม

นักวิชาการ ได้อธิบายรูปแบบของการมีส่วนร่วมไว้ หลายรูปแบบ แต่ โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1944: 2-9) ได้เสนอรูปแบบการมี ส่วนร่วม 4 รูปแบบ คือ การมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ (Decision making) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) การมีส่วนร่วม ใน การรับผลประโยชน์(Benefits) และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล(evaluation)

รูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ได้กล่าวไว้ แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมในขั้นตัดสินใจมีความสำคัญมาก เนื่องจากการตัดสินใจจะมีผลต่อการปฏิบัติการและ

จากการปฏิบัติจะมีผลต่อไปยังการรับผลประโยชน์และการประเมินผล เพราะฉะนั้น **ทัศนคติ** จึงมีผลโดยตรงต่อ การรับผลประโยชน์และการประเมินผล โคอเฮนและอัสซอฟฟ์ ได้แสดงความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมว่ามีความสัมพันธ์และส่งผลต่อกันเสมอแม้จะขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไป

2.45 ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม ของประชาชนในชุมชน เพื่อทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนนั้น มีนักวิชาการได้เสนอแนวคิด เกี่ยวกับขั้นตอนการมีส่วนร่วมอาทิ สนิท สุทนต์ (2547: 23-24 อ้างถึงใน ปรีวัฒน์ สัจจาพันธ์, 2544: 36) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมมีความสำคัญทุกขั้นตอนของการทำงาน ตั้งแต่ขั้นตอนริเริ่ม นำทางความคิด เป็นกรรมการและสมาชิก เป็นผู้ชักชวน ประชุม แสดงความคิดเห็น ประสานงาน ทำงานที่ต้องออกแรงกายในการดำเนินงาน นำวัสดุอุปกรณ์ที่ตนมีอยู่เข้า สมทบทุนสนับสนุน ประเมินผล ติดตามผล และดูแลรักษา ทะนุบำรุง หรือร่วมเป็นเจ้าของ

2.46 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน คือกระบวนการที่คนในชุมชนเข้าไปเป็นสมาชิกร่วมในการตัดสินใจ ดำเนินงาน รับผลประโยชน์ ร่วมในการประเมินผลจากแผนงาน โครงการ กิจกรรมของชุมชน อาจเป็นการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนหรือขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการ เพื่อให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรในชุมชน และดำรงตามวัตถุประสงค์ ของคนในชุมชน ส่วนระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนจะมากหรือน้อยขึ้นกับสภาพปัญหาของแต่ละบุคคลหรือชุมชน

2.47 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

ปัจจัยที่เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

2.4.6.1 ปัจจัยด้านกลไกของรัฐ คือ การกำหนดนโยบาย ที่มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ทางเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมและการเมือง

2.4.6.2 ปัจจัยด้านประชาชน โดยประชาชนในชุมชนต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์ในการทำงานพัฒนา

2.4.6.3 ปัจจัยด้านนักพัฒนา โดยนักพัฒนาต้องศึกษาชุมชน เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและได้เรียนรู้ สภาพแวดล้อมในทุกๆ ด้านของชุมชน

2.4.6.4 ปัจจัยจูงใจการได้รับผลประโยชน์จากการได้เข้ามามีส่วนร่วมใน กิจกรรมการพัฒนาและ โครงการพัฒนา

(ปารีชาติ วลัยเสถียร และคณะ 2543: 216-217)

2.4.8 เงื่อนไขพื้นฐานของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม เกิดจากเงื่อนไข 3 ประการ คือความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกัน ความเดือดร้อน และความไม่พึงพอใจร่วมกันที่มีต่อสถานการณ์ ที่เป็นอยู่ และการตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่มหรือชุมชนไปในทิศทางที่พึงปรารถนา (ทศนิตย์ มะลิวัลย์ 2541: 13)

2.4.9 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม

ประโยชน์ของการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมว่า สามารถช่วยในเรื่องต่างๆ ได้แก่ การสะท้อนปัญหา สาเหตุและความต้องการที่แท้จริงของคนในชุมชน การเรียนรู้วิถีแก้ไข ปัญหาด้วยตนเองค้นหาความร่วมมือกัน ในหมู่เหล่า ความรู้สึกเป็นเจ้าของผลงาน ความรู้สึกทึ่งทึ่งกันและความรับผิดชอบ ต่อสังคม การได้เรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลต่างๆ ของชุมชน เช่น ประวัติของชุมชน ทรัพยากรของชุมชน และช่วยพัฒนาความเป็นผู้นำและศักยภาพของชุมชน (ชัยรี นฤทุม, 2551: 29)

ข้อดีของการมีส่วนร่วม คือ การก่อให้เกิดการผลิตนโยบายและบริการสาธารณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสาธารณชนเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดสรรทรัพยากรของสาธารณะให้สูงขึ้น การมีส่วนร่วมของประชาชนก่อให้เกิดประโยชน์ด้านเพิ่มคุณภาพต่อการตัดสินใจ การลดค่าใช้จ่าย และการสูญเสียเวลา การสร้างฉันทามติ ความสำเร็จและผลในการปฏิบัติของโครงการ การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าหรือหลีกเลี่ยง ความขัดแย้งที่รุนแรง และความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม(วันชัย พัฒนาศัพท์ 2544: 7-10)

สรุปได้ว่าประโยชน์ของการมีส่วนร่วม จะก่อให้เกิด การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนของสังคมเทศบาลตำบล ดังนั้น จึงจำเป็นต้องสร้างกลไกหรือเครื่องมือในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเหมาะสม และพอเพียงในการพัฒนาชุมชน

2.5 แนวคิดทฤษฎีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning Model หรือ SDL)

2.5.1 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed learning)

ในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง ข่าวสารข้อมูลต่างๆ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและการตัดสินใจของผู้คนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้ที่สามารถเข้าถึง และมีความแม่นยำของข่าวสารและข้อมูลมากกว่า จะตัดสินใจในสิ่งต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง การรับรู้ข่าวสารและข้อมูลเหล่านี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตบนพื้นฐานของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การเรียนรู้ด้วยตนเอง มีแนวคิดพื้นฐานมาจากทฤษฎีกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) ซึ่งมีความเชื่อเรื่องความเป็นอิสระ และความเป็นตัวของตัวเองของมนุษย์ ดังที่มีผู้กล่าวไว้ว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมาพร้อมกับความดี มีความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง สามารถหาทางเลือกของตนเอง มีศักยภาพและพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างไม่มีขีดจำกัด มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่น ซึ่งเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับนักจิตวิทยาามานุษยนิยม (Humanistic Psychology) ที่ให้ความสำคัญในฐานะที่ผู้เรียนเป็นปัจเจกบุคคล และมีแนวคิดที่มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพ และมีความโน้มเอียงที่จะใส่ใจ ใฝ่รู้ ขวนขวายเรียนรู้ด้วยตนเอง มนุษย์สามารถรับผิดชอบพฤติกรรมของตนเอง และถือว่าตนเองเป็นคนที่มีความ

2.5.2 กระบวนการการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กระบวนการการเรียนรู้ด้วยตนเองเริ่มจากการประเมินความต้องการของตนเอง (Assessing Needs) แล้วกำหนดจุดมุ่งหมาย (Setting goals) กำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ (Specifying learning content) โดยกำหนดระดับความยากง่าย ชนิดของสิ่งที่ต้องการเรียน พิจารณาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการเรียน ความต้องการความช่วยเหลือ แหล่งทรัพยากร ประสบการณ์ที่จำเป็นในการเรียน ขั้นตอนต่อไปคือ กำหนดปริมาณเวลาที่ต้องการให้อาจารย์สอน ปริมาณเวลาที่ต้องการให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับผู้เรียน ปริมาณเวลาที่ต้องการให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ปริมาณเวลาที่ต้องการให้กับกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของแต่ละคน โดยกำหนดกิจกรรมการเรียนตามประสบการณ์ที่ผ่านมา พร้อมทั้งกำหนดว่ากิจกรรมควรสิ้นสุดเมื่อใด โดยเลือกวิธีการเรียนและสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอน เทคนิคการสอน ทรัพยากรการเรียนรู้ที่ต้องใช้ กำหนดวิธีการควบคุมสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ ทั้งสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและทางด้านอารมณ์ กำหนดวิธีการตรวจสอบตนเอง โดยกำหนดวิธีการรายงาน/บันทึกการสะท้อนตนเอง จะใช้เทคนิคการฝึกคิดหาคำตอบ (reflective practitioner techniques) แบบไหน การให้โอกาสได้ฝึกตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการกำหนดนโยบาย การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถ แจกแจงความคิดให้ชัดเจนขึ้น ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการ คือ กำหนดขอบเขตบทบาทของ ผู้ช่วยเหลือ การกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียน โดยเลือกประเภทของการทดสอบ ลักษณะของการ Feedback ที่จะใช้ วิธีการประเมินความถูกต้องของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการติดตามประเมินผล

2.5.3 ลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองมีหลายลักษณะด้วยกัน เช่น การทำสมุดบันทึกส่วนตัว เพื่อใช้บันทึกข้อมูล ความคิดเรื่องราวต่างๆ ที่เราได้เรียนรู้หรือเกิดขึ้นในสมองของเรา สมุดนี้จะช่วยเก็บสะสมความคิดที่ละน้อยเข้าไว้ด้วยกันเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติมให้กว้างไกลออกไป โดยกำหนดโครงการเรียนรู้รายบุคคล ที่มีกรวางแผนไว้ล่วงหน้าว่าจะเรียนรู้อย่างไร โดยพิจารณา

ว่าความรู้ที่เราจะแสวงหานั้นช่วยให้เราถึงจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ทำให้เกิดความพึงพอใจ ความสนุกสนานที่จะเรียนหรือไม่ ประหยัดเงินและเวลามากน้อยเพียงใด มีการทำสัญญาการเรียนเป็นข้อตกลงระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยอยู่บนพื้นฐานความต้องการของผู้เรียนที่สอดคล้องกับเป้าหมายและหลักการของสถาบันการศึกษา โดยกำหนดกิจกรรมการเรียนที่เหมาะสม มีการสร้างห้องสมุดของตนเอง หมายถึง การรวบรวมรายชื่อ ข้อมูล แหล่งความรู้ต่างๆ ที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ตรงกับความสนใจเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป การหาแหล่งความรู้ในชุมชน เช่น ผู้รู้ ผู้ชำนาญในอาชีพต่างๆ ห้องสมุด สมาคม สถานที่ราชการ ฯลฯ ซึ่งแหล่งความรู้เหล่านี้จะเป็นแหล่งสำคัญในการค้นคว้า การหาเพื่อนร่วมเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กัน การเรียนรู้จากการฝึกและปฏิบัติ ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ก็เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.5.4 ลักษณะของผู้ที่มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ผู้ที่มีการเรียนรู้ด้วยตนเองจะมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ มีความสมัครใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง (Voluntarily to Learn) มิได้เกิดจากการบังคับแต่มีเจตนาที่จะเรียนด้วยความอยากรู้ใช้ตนเองเป็นแหล่งข้อมูลของตนเอง (Self Resourceful) นั่นคือผู้เรียนสามารถบอกได้ว่าสิ่งที่ตนจะเรียนคืออะไร รู้ว่าทักษะและข้อมูลที่ต้องการหรือจำเป็นต้องใช้มีอะไรบ้าง สามารถกำหนดเป้าหมาย วิธีการรวบรวมข้อมูลที่ต้องการ และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ผู้เรียนต้องเป็นผู้จัดการการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ด้วยตนเอง (Manage of Change) ผู้เรียนมีความตระหนักในความสามารถ สามารถตัดสินใจได้ มีการรับผิดชอบหน้าที่และบทบาทในการเป็นผู้เรียนรู้ที่ดี รู้ "วิธีการที่จะเรียน" (Know how to Learn) นั่นคือ ผู้เรียนควรทราบขั้นตอนการเรียนรู้ของตนเอง รู้ว่าจะไปสู่จุดที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างไร มีบุคลิกภาพเชิงบวก มีแรงจูงใจ และการเรียนแบบร่วมมือกับเพื่อนหรือบุคคลอื่น ตลอดจนการให้ข้อมูล (ปฐมนิเทศ) ในเชิงบวกเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการเรียน(Charismatic Organizational Player) มีระบบการเรียนและการประยุกต์การเรียน และมีการชื่นชมและสนุกสนานกับกระบวนการเรียน (Responsible Consumption) มีการเรียนจากข้อผิดพลาดและความสำเร็จ การประเมินตนเองและความเข้าใจถึงศักยภาพของตน (Feedback and Reflection) มีความพยายามในการหาวิธีการใหม่ๆ ในการหาคำตอบ การประยุกต์ความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้กับสถานการณ์ของแต่ละบุคคล การหาโอกาสในการพัฒนา และค้นหาข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา(Seeking and Applying) มีการชี้แนะ การอภิปรายในห้องเรียน การแสดงความคิดเห็นส่วนตัว และการพยายามแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากผู้สอน (Assertive Learning Behavior) และมีการรวบรวมข้อมูลจากการได้ปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และมีวิธีการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ (Information Gathering) ลักษณะ

ดังกล่าวข้างต้นบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้ที่มีการเรียนรู้ด้วยตนเองและสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งสิ้น

2.5.5 ศักยภาพของการรับรู้ด้วยตนเอง

สิ่งที่เป็นตัวกำหนดศักยภาพของการเรียนแบบ Self-Directed Learning คือ ความสามารถและความตั้งใจของบุคคล นั่นคือ ผู้เรียนมีทางเลือกเกี่ยวกับทิศทางที่ต้องการ แต่สิ่งที่จะต้องมีความเกี่ยวข้องกันไปด้วย คือ ความรับผิดชอบ และการยอมรับต่อสิ่งที่ตามมา จากความคิดและการกระทำของตนเอง ผู้เรียนแบบ Self-Directed จะประสบความสำเร็จได้มักจะมีลักษณะที่มี Self-concept ทางบวก พร้อมทั้งจะเรียนแบบ self-direction มีประสบการณ์ และมีรูปแบบการเรียนรู้เป็นของตนเอง โดยการเรียนรู้แบบนี้จะเน้นที่ลักษณะของผู้เรียน (ปัจจัยภายใน) ที่จะช่วยสร้างให้ผู้เรียนยอมรับความรับผิดชอบต่อความคิดและกระทำของตน และจะให้ความสำคัญกับปัจจัยภายนอกที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ได้ ปัจจัยทั้งภายในและภายนอกนี้สามารถเห็นได้จากความต่อเนื่องในการเรียนรู้และสถานการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ขณะที่ลักษณะบุคลิกของบุคคล การสอน กระบวนการเรียนรู้เป็นจุดเริ่มต้นของการทำความเข้าใจ การเรียนแบบ Self-directed บริบททางสังคมจะเป็นตัวกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือผลที่จะได้ รับ เพื่อจะเข้าใจกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Self-directed อย่างแท้จริง ทั้งนี้เราต้องตระหนักถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ผู้สอน แหล่งทรัพยากร และมิติทางสังคมด้วยการทำงานวิจัยเพื่อศึกษาหารูปแบบของการเรียนรู้ด้วยตนเองให้ละเอียดยิ่งขึ้น หัวข้อในการนำและหัวข้อการวัดคุณภาพของการเรียนรู้ด้วยวิธีนี้ให้ชัดเจนขึ้น และศึกษาว่าควรกำหนดบทบาทของผู้สอนและหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างไรบ้าง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมากเพราะจะทำให้กลายเป็นคนที่ขยันแสวงหาความรู้ใส่ตัวเอง และความรู้ที่ได้มาอาจจะนำมาใช้ประโยชน์ได้เมื่อมีความจำเป็น เพราะการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสิ่งที่ไม่ยากถ้ามีความขยันหมั่นเพียร การเรียนรู้ด้วยตนเองมีวิธีการที่หลากหลายซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถและความสนใจของแต่ละบุคคล

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร

2.6.1 ความหมายของการสื่อสาร

การสื่อสารมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า การสื่อความหมาย ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Communication ซึ่งรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Communis หมายถึง การร่วม (Common) เมื่อมี

การสื่อสารหรือการสื่อความหมาย จึงหมายความว่า การกระทำร่วมกันในบางสิ่งบางอย่าง นั่นคือ การถ่ายทอดหรือการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความรู้ ความคิด ของคนเรานั้นเอง (Webster Dictionary 1978: 98)

การให้ความหมายของการสื่อสารตามรูปคำข้างต้นยังไม่ให้ความหมายที่สมบูรณ์เพราะ การสื่อสารที่แท้จริงมีความหมายกว้าง ครอบคลุมเกี่ยวข้องกับชีวิตและสังคมมนุษย์ในทุกๆ เรื่อง นักวิชาการด้านการสื่อสารได้ให้ความหมายไว้ต่างกันตามแง่มุมที่แต่ละคนพิจารณาให้ความสำคัญ (ปรมะ สตะเวทิน, 2529: 5-7)

วิลเบอร์ ชแรมม์ (Wilber Schramm) ให้ความหมายว่าการสื่อสาร คือ การมีความเข้าใจ ร่วมกัน ต่อเครื่องหมายที่แสดงข่าวสาร โดยที่ ยอร์จ เอ มิลเลอร์ (George A. miller) กล่าวว่า การสื่อสารเป็นการถ่ายทอดข่าวสารจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง ส่วนชาร์ล อี ออสกูด (Charl E. Osgood) ให้ความหมายว่า การสื่อสารเกิดขึ้นเมื่อฝ่ายหนึ่ง คือ ผู้ส่งสารมีอิทธิพลต่ออีกฝ่ายหนึ่ง คือ ผู้รับสาร โดยใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ซึ่งถูกส่งผ่านสื่อที่เชื่อมต่อสองฝ่าย ในขณะที่ วอร์เรน ดับเบิลยู วีเวอร์ (Warren W. Weaver) สนับสนุนว่า การสื่อสารมีความหมายกว้าง ครอบคลุมถึงกระบวนการทุกอย่างที่จิตใจของคนๆ หนึ่งอาจมีผลต่อจิตใจของคนหนึ่ง ไม่ใช่เพียงการพูดและการเขียนเท่านั้น แต่รวมถึงดนตรี ภาพ การแสดง และพฤติกรรมอื่นๆ ของมนุษย์ หรือ เจอร์เกน รอย และ เกกอรี เบทสัน (Jurgen Ruesch and Gregory Bateson) กลับกล่าวว่า การสื่อสารว่า ไม่ใช่การถ่ายทอด ข่าวสารด้วยภาษาพูดและเขียนโดยมีเจตนาชัดเจนเท่านั้น แต่หมายถึงพฤติกรรมทุกอย่างที่บุคคลหนึ่งกระทำ แล้วส่งผลให้บุคคลอื่นเกิดความเข้าใจ นั่นหมายความว่า ไม่ใช่แต่เพียงสัญลักษณ์ตาม ความหมายของ ชาร์ล อี ออสกูด

จากข้อสรุปดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า การสื่อสารครอบคลุมสัญลักษณ์ถึงภาษาพูดและ ภาษาเขียน พฤติกรรม การแสดงออกทุกอย่าง ที่ผู้อื่นเข้าใจได้ว่า ไม่ว่าจะการแสดงจะมีเจตนาให้ผู้อื่น เข้าใจหรือไม่ก็ตาม แต่เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด หรือประสบการณ์ของตน ไปยังบุคคลอื่น และการรับความรู้ความคิดจากบุคคลอื่นมาปรับพฤติกรรมของตนเอง โดยกระบวนการของการ สื่อสาร ซึ่งการถ่ายทอด และการรับความรู้ ความคิดมีอยู่ 3 ลักษณะ คือ การใช้รหัสสัญญาณโดยตรง เช่น การใช้สัญญาณเสียง ภาษาพูด สัญลักษณ์ ภาษาเขียน ภาษาท่าทาง ตลอดจนรหัสนาฬิกาอื่นๆ ที่กระทำโดยตรง ระหว่างผู้ถ่ายทอดกับผู้รับ การใช้เครื่องมือในการถ่ายทอด เป็นการสื่อสารโดย ผ่านทางเครื่องมือ เช่น การใช้โทรศัพท์ โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง คอมพิวเตอร์ หรือเครื่องมือสื่อสาร อื่นๆ และการถ่ายทอดโดยกระบวนการทางสังคม เช่น การปฏิบัติสืบทอดทางประเพณี ศาสนา วัฒนธรรม และระบบอื่นๆ ของสังคม

2.6.2 ความสำคัญของการสื่อสาร

การสื่อสารเป็นกระบวนการเกิดขึ้นเป็นปกติวิสัยของมนุษย์ และมีความเกี่ยวข้องไปถึงบุคคลอื่น ตลอดจนถึงสังคมที่แต่ละคนเกี่ยวข้องกับอยู่ ไม่ว่าจะทำอะไร ล้วนต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือช่วยให้บรรลุจุดประสงค์ทั้งสิ้น จะเห็นได้จากการที่มีการพยายามคิดค้นและพัฒนาวิธีการสื่อสารมาตั้งแต่สมัยโบราณ ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน ตลอดจนถึงเครื่องมือหรือเทคนิควิธีการต่างๆ ล้วนเกิดจากความพยายามอย่างสูงของคน ต่อเนื่องมาหลายชั่วอายุ หากการสื่อสารไม่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งแล้ว เครื่องมือและวิธีการสำหรับการสื่อสารต่างๆ เหล่านี้ก็คงไม่เกิดขึ้นและพัฒนามาให้เห็นดังเช่นในปัจจุบัน

ดังนั้นการสื่อสารจึงมีความสำคัญสำหรับบุคคลและสังคมหลายด้าน คือ ด้านชีวิตประจำวัน ด้านสังคม ด้านธุรกิจอุตสาหกรรม ด้านการเมืองการปกครอง และด้านการเมืองระหว่างประเทศ

ด้านชีวิตประจำวัน พบว่า วันหนึ่งๆ แต่ละคนต้องสื่อสารกับตัวเองและสื่อสารกับผู้อื่น ตลอดเวลา นับตั้งแต่เวลาตื่นนอนต้องสื่อสารกับตัวเองและคนอื่นที่อยู่ใกล้ตัว การฟังวิทยุ อ่านหนังสือ ออกจากบ้าน ไปปฏิบัติภารกิจประจำวันต้องพบปะบุคคลและเหตุการณ์ต่างๆ ล้วนแต่เป็นเรื่องที่ต้องทำการสื่อสารอยู่ตลอดเวลา หากไม่ใช่อยู่ในฐานะผู้ส่งสารก็ อยู่ในฐานะผู้รับสาร หากคนเราขาดความรู้หรือทักษะการสื่อสารอาจทำให้การปฏิบัติภารกิจประจำวันอาจบกพร่องได้

ด้านสังคม การรวมกลุ่มในสังคมทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับประเทศต้องมีการสื่อสาร ที่ทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในเรื่องต่างๆ มีกระบวนการ ที่ทำให้คนยอมอยู่ในกฎเกณฑ์กติกาของสังคม มีการถ่ายทอดความรู้และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ด้านธุรกิจอุตสาหกรรม ที่เกี่ยวกับการโฆษณาสินค้า การประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร การบริหาร การติดต่อประสานงาน การฝึกอบรมพนักงาน การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีการสื่อสาร ฯลฯ และกิจการด้านธุรกิจอุตสาหกรรมต้องมีการสื่อสารที่ดีจึงจะประสบผลสำเร็จได้

ด้านการเมืองการปกครอง จะเห็นว่ากิจกรรมด้านการเมืองการปกครองต้องใช้การสื่อสารทุกขั้นตอน เช่น การประชาสัมพันธ์ผลงานของรัฐบาล การสร้างความเข้าใจกับประชาชนในเรื่องต่างๆ การบังคับบัญชาสั่งการ การให้บริการประชาชน การชักชวนให้ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ซึ่งล้วนต้องใช้เทคนิควิธีการของการสื่อสารทั้งสิ้น

ด้านการเมืองระหว่างประเทศต้องมีการติดต่อสร้างความสัมพันธ์ในด้านต่างๆ เช่น การค้า การทหาร การทำสนธิสัญญา ฯลฯ การมีนักการทูตประจำในประเทศต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในเรื่องต่างๆ เหล่านี้ มีความจำเป็นต้องใช้การติดต่อสื่อสารระหว่างกันอยู่เสมอ หากผู้เกี่ยวข้องมีความรู้และทักษะในการสื่อสารเพียงพอ่อมสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้

สรุปได้ว่า ในสภาพสังคมที่มีการเกี่ยวข้องกับติดต่อสื่อสาร การสื่อสารก็ยังคงมีความสำคัญต่อบุคคลและสังคมมากขึ้น หากคนในสังคมขาด ทักษะในการสื่อสาร ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ความคิด หรือทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างกันได้ ย่อมจะทำให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย ปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลและสังคมทุกวันนี้ มีอยู่ไม่น้อยที่เป็นสาเหตุมาจากความล้มเหลวของการสื่อสาร

2.6.3 การสื่อสารกับการศึกษา

การเรียนการสอนเป็นการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่งที่มีทั้งผู้ส่งสาร อันได้แก่ ครูผู้สอน มีสารคือ ความรู้หรือประสบการณ์ที่จัดขึ้น ผู้รับสาร คือ ผู้เรียน มีกระบวนการเรียนการสอนประกอบด้วย เครื่องมือ สื่อการเรียนการสอนต่างๆ ภายใต้สถานการณ์ที่จัดขึ้นในห้องเรียน หรือสถานการณ์ที่จัดขึ้นในสถานที่อื่น และมีจุดหมายของหลักสูตรเป็นเครื่องนำทาง

จุดหมายของการสื่อสารในการเรียนการสอน คือการพยายามสร้างความเข้าใจ ทักษะ ความรู้ ความคิดต่างๆ ร่วมกัน ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ความสำเร็จของการเรียนการสอน พิจารณาได้จากพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปตามจุดหมายที่ตั้งไว้แต่ต้น ตามลักษณะการเรียนรู้ นั่นๆ ปัญหาสำคัญของการสื่อสารในการเรียนการสอน คือ ทำอย่างไรจึงจะสามารถสร้างความเข้าใจระหว่างครูกับนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการสื่อสาร และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งสำหรับครู คือ การใช้สื่อการเรียนการสอนต่างๆ อย่างเหมาะสม นอกเหนือการใช้คำพูดของครูแต่เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เพราะสื่อหรือโสตทัศนูปกรณ์ มีคุณลักษณะพิเศษบางประการที่ไม่มีในตัวบุคคล คือ จับยึดประสบการณ์ เหตุการณ์ กิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นสามารถใช้สื่อต่างๆ บันทึกไว้เพื่อนำมาศึกษาได้อย่างกว้างขวาง เช่น การบันทึกภาพ บันทึกเสียง การพิมพ์ ฯลฯ หรือ ดัดแปลงปรุงแต่ง เพื่อทำสิ่งที่น่าสนใจ ให้อยู่ในลักษณะที่ศึกษาเข้าใจได้ง่ายขึ้น เช่น การย่อส่วน ขยายส่วน ทำให้ช้าลง ทำให้เร็วขึ้น จากไกลทำให้ดูใกล้ จากสิ่งที่มีความซับซ้อนสามารถแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนขึ้น หรือ ขยายแจกแจง ทำสำเนา หรือเผยแพร่ได้จำนวนมาก เช่น รายการวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ภาพถ่าย จึงช่วยให้ความรู้ต่างๆ เข้าถึงผู้รับได้เป็นจำนวนมากพร้อมกัน

2.6.4 พัฒนาการของการสื่อสาร

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมของโลก นับตั้งแต่มนุษย์ได้มีการรวมกลุ่มกันเป็นสังคมขนาดใหญ่ นั้น อาจแบ่งออกเป็น 3 ยุค ที่สำคัญตามลำดับ คือ เริ่มแรกเป็นยุคของเกษตรกรรม ต่อมาเปลี่ยนแปลงเป็นยุคอุตสาหกรรม และถึงปัจจุบันได้ชื่อว่าเป็นยุคของการสื่อสาร

เหตุที่ยุคปัจจุบันได้รับการเรียกขานว่าเป็นยุคของการสื่อสาร เพราะเป็นยุคที่เทคโนโลยีด้านการสื่อสารข้อมูลต่างๆ มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก และอัตราความเจริญเป็นไปอย่างรวดเร็ว หลายอย่าง แทบไม่น่าเชื่อว่ามนุษย์จะสามารถคิดค้นขึ้นมาได้ในศตวรรษนี้ ความเจริญก้าวหน้าของการสื่อสารดังกล่าว ก่อนที่จะมาถึงจุดนี้ย่อมมีพัฒนาการมายาวนาน พร้อมกับการเกิดขึ้นของสังคมมนุษย์ตั้งแต่ยุคโบราณ

2.6.5 การสื่อสารในยุคปัจจุบัน

ปัจจุบันได้ชื่อว่าเป็นยุคของการสื่อสารอย่างแท้จริง การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทุกๆ ด้าน ทำให้การสื่อสารกลายเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างมาก สภาพของสังคมปัจจุบัน ทั้งในระดับชุมชน ระดับประเทศ หรือระดับโลก เกิดการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ การแก่งแย่งทางการค้า จากอดีตที่เคยทำสงครามรบพุ่งฆ่าฟันกัน ด้วยอาวุธ เพื่อครอบครองดินแดน และหาแหล่งทรัพยากร กลายมาเป็นการทำสงครามทางการค้า และสงครามทางวัฒนธรรม สภาพของสังคมเช่นนี้ ผู้ที่ทราบหรือครอบครองข่าวสารข้อมูลมากกว่าย่อมเป็นผู้ได้เปรียบ ข่าวสารข้อมูลต่างๆ ย่อมได้มาโดยวิธีการของการสื่อสาร ซึ่งนับว่าปัจจุบันมีความก้าวหน้าอย่างยิ่ง ทั้งในด้านเทคนิควิธีการและเครื่องมือสื่อสารอันทันสมัย เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ประสิทธิภาพสูง และใช้งานได้อย่างหลากหลาย การสื่อสารทางไกล ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ ไม่เพียงเฉพาะการสื่อสารระหว่างอำเภอ จังหวัด หรือระหว่างประเทศ ข้ามทวีปเท่านั้น ปัจจุบันเราสามารถสื่อสารได้ถึงระดับดวงดาว ทั้งภาพและเสียง

2.6.6 ประเภทของการสื่อสาร

นักวิชาการด้านการสื่อสารมวลชนได้จำแนกประเภทของการสื่อสารไว้แตกต่างกันหลายลักษณะ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการจำแนก (ปรมมะ สตะเวทิน, 2526: 18-48)

ในที่นี้จะแสดงการจำแนกประเภทของการสื่อสาร โดยอาศัยเกณฑ์ในการจำแนกที่สำคัญ 3 ประการ คือ จำแนกตามกระบวนการ หรือการไหลของข่าวสาร จำแนกตามภาษาสัญลักษณ์ที่แสดงออก และจำแนกตามจำนวนผู้สื่อสาร

2.6.6.1 การ จำแนกตามกระบวนการ หรือการไหลของข่าวสาร แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การสื่อสารทางเดียว (One-Way Communication) และการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication)

1) การสื่อสารทางเดียว (One-Way Communication)

การสื่อสารทางเดียว คือ การสื่อสารที่ข่าวสารจะถูกส่งจาก ผู้ส่งสาร ไปยัง ผู้รับ สาร ในทิศทางเดียวโดยไม่มี การตอบโต้กลับจากผู้รับ สาร เช่น การสื่อสารผ่านสื่อ วิทยุ โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ การออกคำสั่งหรือมอบหมายงานโดยผู้รับ สาร ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ซึ่ง ผู้รับสารอาจไม่เข้าใจข่าวสาร หรือเข้าใจไม่ถูกต้องตามเจตนาของผู้ส่ง สาร และเมื่อ ผู้ส่งสารไม่ทราบปฏิกิริยาของผู้รับสารจึงไม่อาจปรับการสื่อสารให้เหมาะสมได้ การสื่อสารแบบนี้ สามารถทำได้รวดเร็วจึงเหมาะสำหรับการสื่อสารในเรื่องที่เข้าใจง่าย

ในสถานการณ์ของการสื่อสารบางอย่างมีความจำเป็นต้องใช้การสื่อสารทางเดียว แม้ว่าเรื่องราวที่สื่อสารจะมีความซับซ้อนก็ตาม เช่น กรณีผู้รับ สารและผู้ส่ง สาร ไม่อาจพบปะ หรือติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง การสื่อสารแบบกลุ่มใหญ่ และการสื่อสารมวลชนซึ่ง ไม่อาจทราบผู้รับสารที่แน่นอน

2) การสื่อสารสองทาง (Two-way Communication)

การสื่อสารสองทาง คือ การสื่อสารที่มีการส่งข่าวสารตอบกลับไปมาระหว่าง ผู้สื่อสาร ดังนั้นผู้สื่อสารแต่ละฝ่ายจึงเป็นทั้งผู้ส่ง สารและผู้รับ สาร ในขณะเดียวกัน ผู้สื่อสารมีโอกาสทราบปฏิกิริยาตอบสนองระหว่างกัน ทำให้ทราบผลของการสื่อสารว่าบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ และช่วยให้สามารถปรับพฤติกรรมในการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ตัวอย่างการสื่อสารแบบสองทาง เช่น การพบปะพูดคุยกัน การพูดโทรศัพท์ การออกคำสั่งหรือมอบหมายงานโดย ฝ่ายรับสารมีโอกาสแสดงความคิดเห็น การสื่อสารแบบนี้จึงมีโอกาสประสบความสำเร็จได้มากกว่า แต่หากเรื่องราวที่จะสื่อสารเป็นเรื่องง่าย อาจทำให้เสียเวลาโดยไม่จำเป็น

ในสถานการณ์ของการสื่อสารบางอย่าง เช่น ในการสื่อสารมวลชน ซึ่งโดยปกติมีลักษณะเป็นการสื่อสารทางเดียว แต่นักสื่อสารมวลชนก็มีความพยายามที่จะทำให้มีการสื่อสาร แบบ 2 ทาง เกิดขึ้นด้วยการให้ประชาชนส่งจดหมาย โทรศัพท์ ตอบแบบสอบถาม กลับไปยังองค์กรสื่อมวลชน เพื่อนำผลไปปรับปรุงการสื่อสารให้บรรลุผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.6.6.2 การจำแนกการสื่อสาร ตามภาษาสัญลักษณ์ที่แสดงออก แบ่งเป็น 2 แบบ คือ การสื่อสารเชิงวัจนะ (Verbal Communication) และการสื่อสารเชิงอวัจนะ (Non-Verbal Communication)

- 1) การสื่อสารเชิงวจนะ (Verbal Communication) หมายถึง การสื่อสารด้วยการใช้ภาษาพูด หรือเขียนเป็นคำพูดในการสื่อสาร
- 2) การสื่อสารเชิงอวจนะ (Non-Verbal Communication) หมายถึง การสื่อสารโดยใช้รหัสสัญญาณอย่างอื่น เช่น ภาษาท่าทาง การแสดงออกทางใบหน้า สายตา ตลอดจนถึงน้ำเสียง ระดับเสียง ความเร็วในการพูด เป็นต้น (ปรมะ สตะเวทิน, 2529: 31)

2.6.6.3 การจำแนกตามจำนวนผู้สื่อสาร

กิจกรรมต่างๆ ของบุคคลและสังคมถือว่าเป็นผลมาจากการสื่อสารทั้งสิ้น ดังนั้น การสื่อสารจึงมีขอบข่ายครอบคลุมลักษณะการสื่อสารของมนุษย์ 3 ลักษณะ คือ การสื่อสารส่วนบุคคล (Intrapersonal Communication) การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) และการสื่อสารมวลชน (Mass Communication) (อรุณีประภา หอมเศรษฐี, 2530: 49-90)

2.6.7 การสื่อสารส่วนบุคคล

การสื่อสารส่วนบุคคล หมายถึง การคิด การตัดสินใจของบุคคลใด บุคคลหนึ่งที่จะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอยู่เป็นประจำในตัวบุคคล ไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม การสื่อสารส่วนบุคคลเป็นพื้นฐานของการติดต่อกับผู้อื่น ทั้งนี้เพราะการที่เราจะติดต่อกับผู้อื่นนั้น ในขั้นแรกต้องมีการเรียนรู้ หรือตัดสินใจในตนเองเสียก่อน และเมื่อใดก็ตามที่มีการติดต่อกับผู้อื่น คนเราต้องสื่อสารกับตัวเองไปด้วยในขณะเดียวกัน การสื่อสารส่วนบุคคลเกิดขึ้นทันทีที่บุคคลมีการคิด ผลของการคิดนำไปสู่การตัดสินใจแสดงพฤติกรรมของคน การสื่อสารส่วนบุคคลจึงมีความสำคัญต่อการศึกษาในเรื่องของการสื่อสาร ทั้งนี้เพราะเกี่ยวพัน ไปถึงความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ซึ่งย่อมมีผลสะท้อนต่อบุคคลอื่นและสังคมด้วย

ลักษณะของการสื่อสารส่วนบุคคลอาจเป็นไปแบบของการปกปิด เช่น การคิด การพูด การเขียนที่ไม่มีเจตนาให้ผู้อื่นทราบ หรือเป็นแบบเปิดเผย แต่ไม่มีจุดประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น มีบุคคลเพียงคนเดียวเท่านั้นที่อยู่ในกระบวนการของการสื่อสาร จึงไม่อาจวัดหรือทราบความต้องการข่าวสารจากภายนอกได้

การรับสารในการสื่อสารส่วนบุคคลมีช่องทางการรับได้ 2 รูปแบบ คือ การรับสารเฉพาะตัว เช่น ความคิดคำนึง ความกลัว ที่เกิดขึ้นภายในตัวเอง ซึ่งแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ และสภาพจิตใจของแต่ละบุคคล และการรับสารจากภายนอก เป็นการรับรู้สิ่งที่อยู่รอบตัว บุคคลทั่วไปมีประสบการณ์เหมือนกัน เช่น ความหอมของดอกไม้ ความเจ็บปวด ฯลฯ แต่ปฏิกิริยาตอบสนองอาจไม่เหมือนกัน

2.6.8 การสื่อสารระหว่างบุคคล

การสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นการสื่อความหมายของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เช่น การพูดคุย อภิปราย โต้เถียง การประชุมสัมมนา การเรียนการสอน การสั่งงาน ตลอดจนการติดต่อสื่อสารอื่นๆ ในชีวิตประจำวัน การสื่อสารลักษณะนี้ถือว่าการสื่อสารที่สมบูรณ์ และมีโอกาสบรรลุจุดประสงค์ได้ดีที่สุด ผู้สื่อสารสามารถแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อกัน ความหมายของการสื่อสารโดยทั่วไปหมายถึงการสื่อสารประเภทนี้

2.6.9 หลักเบื้องต้นในการสื่อสารกับผู้อื่นกับทักษะการสื่อสารภายในบุคคล

ทักษะการสื่อสารภายในบุคคล คือ เครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารสิ่งที่ตนคิด รู้สึก ต้องการหรืออยากได้ให้ผู้อื่นรับทราบ

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาการใช้ภาษากับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่พ่อค้าแม่ค้า และผู้ให้บริการไม่ชำนาญพอ บางคนพูดไม่ได้เลย ต้องอาศัยล่าม หรือภาษาปากและ ภาษามือ ทำให้พลาดโอกาสไปอย่างน่าเสียดาย ต้องเสียลูกค้าด้วยความจำเป็นและจำใจ ดังนั้น เพื่อพลิกวิกฤตให้เป็น โอกาส เทศบาลตำบลอัมพวาจึงร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีจากงานวิจัย เรื่อง การอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว โดยการจัดอบรมหรือสอนภาษาอังกฤษเบื้องต้นให้กับบรรดาพ่อค้าแม่ค้าและผู้ให้บริการแขนงต่างๆ ในตลาดน้ำยามเย็นอัมพวา พ่อค้าแม่ค้าในตลาดน้ำอัมพวา เห็นว่าการอบรมภาษาเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในตลาดน้ำยามเย็นเป็นอย่างมาก เพราะบรรดาพ่อค้าแม่ค้าส่วนใหญ่ไม่สนทนาภาษาอังกฤษ เวลามีนักท่องเที่ยวมาทักทายและซื้อขายสินค้าเป็นปัญหามาก ซึ่งบางครั้งทำให้เสียโอกาส (สราวุฒิ ศรีธนนันท์, 2549)

พัชโรดม อุนสุวรรณ (2549) กล่าวว่า ปัจจุบันภาษาอังกฤษ และภาษาจีนกลาง รวมทั้งภาษาญี่ปุ่น และภาษาฝรั่งเศสมีความจำเป็นต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวตลาดน้ำยามเย็นอัมพวา และมีเพิ่มมากขึ้นทุกวัน บางวัน ที่ไม่ใช่วันศุกร์ วันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุดพิเศษก็มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเข้ามาเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ การให้บริการกับนักท่องเที่ยวถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ ของการส่งเสริมการท่องเที่ยว ผู้ทำธุรกิจส่งเสริมการท่องเที่ยวในตลาดน้ำยามเย็นอัมพวา กล่าวสนับสนุนว่าตนเองมีวิชาความรู้ด้านภาษาต่างประเทศไม่มากนัก หากเทศบาลตำบลอัมพวา และมหาวิทยาลัย

ราชภัฏ บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา จัดทำโครงการสอนและอบรมเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องจะเป็นการดีมาก ตนเอง อยากได้ความรู้เพิ่มเติม เพราะทุกวันนี้มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษ

ปัจจุบันธุรกิจการท่องเที่ยวทั้งทางน้ำทางบกใน จังหวัดสมุทรสงคราม ถือได้ที่กำลังเป็นที่นิยม นักท่องเที่ยวต่างพากันมาเที่ยว จังหวัด สมุทรสงครามเป็นจำนวนมาก โครงการฟื้นฟูการท่องเที่ยวทางน้ำที่เรียกกันว่า ตลาดน้ำ กำลังถูกปลุกขึ้นมาขายอีกครั้งหนึ่ง เริ่มต้นจากตลาดน้ำยามเย็นอัมพวา ตลาดน้ำท่าคา ตลาดน้ำบางน้อย ตลาดน้ำบางนกแขวก ตลาดน้ำวัดคอนมโนรา และตลาดน้ำวัดอินทาราม หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ จังหวัดสมุทรสงครามคอยดูแลและอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในทุกๆ ด้าน แม้แต่ด้านการใช้ภาษาก็จะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง

ชลดา และคณะ (2541) สรุปว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ได้รับการ จัดลำดับจากผู้ว่าจ้างว่าเป็นภาษาที่สำคัญที่สุดในการทำงาน ตามด้วยภาษาจีน และภาษามลายู ภาษาดังกล่าวพบมากในการทำงาน 4 ประเภท คือ

- 1) งานบริการ
- 2) งานประชาสัมพันธ์
- 3) งานการตลาด/การขาย
- 4) มัคคุเทศก์

ผู้ว่าจ้างและพนักงานเห็นว่าทักษะการพูดและการฟังยังต้องพัฒนาให้มากขึ้น การเพิ่มพูนความสามารถทางด้านภาษาของคนเกิดจากการพัฒนาจากการทำงานมากที่สุด ผู้ว่าจ้างส่งเสริมด้วยการจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ คอมพิวเตอร์ การเรียนเสริม และการฝึกอบรม

สำหรับคำศัพท์เฉพาะที่ต้องการ 3 ด้านคือ

- 1) คอมพิวเตอร์/เทคโนโลยีการสื่อสาร
- 2) การท่องเที่ยว/การโรงแรม
- 3) ธุรกิจ บัญชี และการเงิน

แต่มีอุปสรรคที่พบคือ การไม่มีเวลา การขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานและการขาดทุนทรัพย์ จากงานวิจัยดังกล่าวได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของแรงงานในสถานประกอบการ ควรเน้นการสอนทักษะการพูดและฟัง โดยเฉพาะภาษาอังกฤษให้มากกว่าทักษะภาษาอื่น ให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงาน ควรจัดอบรมหลักสูตรภาษาต่างประเทศเฉพาะทางให้หลากหลาย และไม่ควรถูกคิดค่าใช้จ่าย จัดศูนย์การเรียนรู้

ประจำชุมชน จัดพิมพ์คู่มือการใช้ภาษาต่างประเทศ เฉพาะสาขาอาชีพ เพื่อแจกจ่ายไปยังสถานประกอบการ

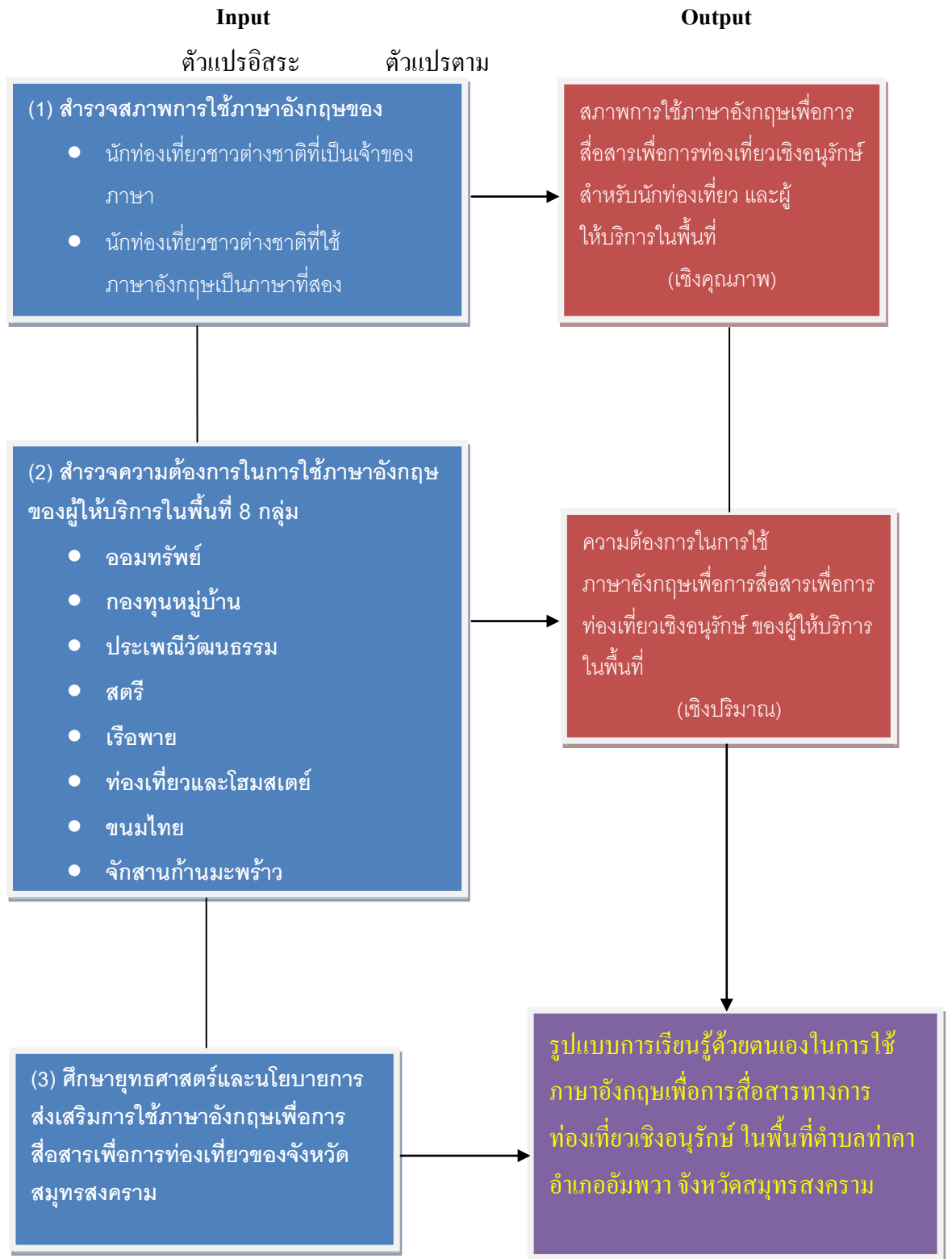
สรุปได้ว่า ผลกระทบด้านเศรษฐกิจพบว่า การท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาหาค่าที่ดินสูงขึ้น มีการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชน เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เกิดประโยชน์ต่อการกระจายรายได้สู่ชุมชน การสร้างอาชีพ และการสร้างงาน ผลกระทบด้านสังคมพบว่า การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความสะดวกสบายในชุมชน เช่น ถนน ไฟฟ้า เป็นการยกระดับมาตรฐานการครองชีพ เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการประกอบอาชีพ ผลกระทบด้านวัฒนธรรมพบว่า มีการใช้วัฒนธรรมชุมชนดึงดูดใจนักท่องเที่ยว มีการส่งเสริมและจำหน่ายงานศิลปะและวัฒนธรรม สร้างความเข้าใจให้กับนักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรมชุมชน เกิดความร่วมมือร่วมใจในการอนุรักษ์วัฒนธรรม สร้างความรัก ความหวงแหน และความภาคภูมิใจของวัฒนธรรม ประเพณีชุมชน และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมพบว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาในการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพน้ำ ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล นำมาซึ่งการปรับปรุงและพัฒนาสิ่งแวดล้อม ชุมชนร่วมกันรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม ฟื้นฟูและเสริมคุณค่าของสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ภาพลักษณ์เกาะสมุยเป็นแหล่งของสินค้าคุณภาพราคาถูกอาหารหลากหลายและอร่อย ธรรมชาติสวยงาม คำคืนเต็ม ไปด้วยสีสัน เป็นที่รวมทุกอย่างที่ต้องการและการบริการ นักท่องเที่ยวมีคุณภาพมาก และไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ภาษา (นิศย์ หทัยวิวงศ์ สุขศรี, 2550)

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้รับความรู้และแนวความคิดจากเรื่องดังกล่าว ซึ่งจะเป็แนวทางประกอบการศึกษา วิเคราะห์หาคำตอบให้กับคำถามงานวิจัยเพื่อที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.8 กรอบแนวคิดในงานวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในครั้งนี้ อาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning Model หรือ SD) แนวคิดทฤษฎีการสื่อสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดในงานวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ความนำ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อ เพื่อสำรวจสภาพการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของนักท่องเที่ยว เพื่อวิเคราะห์ความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของผู้ให้บริการ เพื่อศึกษายุทธศาสตร์และนโยบายการส่งเสริม การใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของจังหวัดสมุทรสงครามเพื่อนำไปสร้าง รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้กับผู้ให้บริการ ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

3.2 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed methods research) กล่าวคือ เป็น การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดย

3.2.1 การสำรวจสภาพการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา และนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง และผู้ให้บริการโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (In-depth interview semi-structure)

3.2.2 การวิเคราะห์ความต้องการ ในการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สำหรับผู้ให้บริการ จำนวน 8 กลุ่ม ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

3.2.3 การศึกษายุทธศาสตร์และนโยบายการส่งเสริม การใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ใช้การวิจัยเอกสาร (Documentary research) เพื่อศึกษายุทธศาสตร์และนโยบายการส่งเสริม การใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

การวิจัยแบบผสมครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงลำดับขั้น (Sequential procedures) คือ การ ค้นหา คำอธิบาย หรือขยายข้อค้นพบจากวิธีการวิจัยแบบหนึ่งด้วยวิธีการวิจัยอีกแบบหนึ่ง การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (In-depth interview se-mi structure) เพื่อศึกษาสภาพ การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยว เจริญอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เป็น เจ้าของภาษา และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง และผู้ให้บริการ หลังจากนั้น ใช้การวิจัยเชิงปริมาณด้วยการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่ม ตัวอย่างที่เลือกโดยใช้เทคนิคแบบเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการ ในการ ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทางการท่องเที่ยวเจริญอนุรักษ์สำหรับผู้ให้บริการ และศึกษาเอกสาร เพื่อการศึกษายุทธศาสตร์และนโยบายการส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทาง การท่องเที่ยวเจริญอนุรักษ์สำหรับผู้ให้บริการจังหวัดสมุทรสงครามแล้วนำไปสู่

3.2.4 การสร้างรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทาง การท่องเที่ยวเจริญอนุรักษ์ สำหรับผู้ให้บริการในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

3.3 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 ประชากร ได้แก่ จำนวนประชากรในพื้นที่ทั้งสิ้น 684 คน ได้แก่ ประชาชน ข้าราชการ กลุ่มเครือข่ายองค์กรและกลุ่มต่าง ๆ และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา และนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จำนวน 19,064 คน จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามา เที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามปี 2550 พบว่า มีจำนวนผู้เยี่ยมชม 558,326 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.36 โดยแบ่งเป็นผู้เยี่ยมชมชาวไทย จำนวน 539,262 คน และชาวต่างชาติ จำนวน 19,064 คน (ที่มา : ไม่มีชื่อเรื่อง.(2553). *จำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม* . จาก <http://kaset.chandra.ac.th/inside.php>.Online, 2551 สืบค้น เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2553)

3.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจ สภาพการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทาง การท่องเที่ยวเจริญอนุรักษ์สำหรับผู้ให้บริการ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) คือ ผู้ที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภอ อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยเลือกเฉพาะกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ 3 กลุ่ม คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษา

ที่สอง และผู้ให้บริการ (กลุ่มเครือข่ายองค์กร และกลุ่มต่างๆ องค์กรบริหารส่วนเทศบาลตำบล อัมพวา) จำนวน 60 คน

3.3.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจความต้องการใน การใช้ภาษาอังกฤษทางการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สำหรับ ผู้ให้บริการ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากรที่มีลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา คือ ผู้ให้บริการจากกลุ่มองค์กรต่างๆ ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) หรือบางครั้ง เรียกว่า การสุ่มแบบพิจารณา (judgment sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ดุลพินิจของผู้วิจัยในการกำหนดสมาชิกของประชากรที่จะมาเป็นสมาชิกในกลุ่ม ตัวอย่างว่ามีลักษณะสอดคล้องหรือเป็นตัวแทนที่จะศึกษาหรือไม่ ข้อจำกัดของการสุ่มตัวอย่างแบบนี้ คือ ไม่สามารถระบุได้ว่าตัวอย่างที่เลือกจะยังคงลักษณะดังกล่าวหรือไม่เมื่อเวลาเปลี่ยนไป โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 8 กลุ่ม โดยคำนวณขนาดกลุ่มด้วยสูตรของ Taro Yamane (พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ, 2544: 140) เพื่อหากกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้จำนวนทั้งหมด 252 คน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่าง
N = จำนวนประชากร
e = ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับ 5 % ฉะนั้น ค่า e = 0.05 แทนค่าสูตร ได้ดังนี้

$$= \frac{684}{1 + 684 (0.05)^2}$$

$$= 252.39 \text{ หรือ } 252 \text{ คน}$$

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview Questions) และเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires)

3.5 การสร้างเครื่องมือวิจัย

3.5.1 การสร้างเครื่องมือ การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีแนวคิด รวมถึงเอกสารต่างๆ เพื่อออกแบบคำถาม ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview Questions) เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open end) และคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เดี่ยว โดยมีสาระตรงกับวัตถุประสงค์และครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อสอบถามผู้ที่มีประสบการณ์ตรงและเกี่ยวข้องกับสภาพการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยถามข้อมูล ดังนี้

3.5.1.1 ลักษณะประชากรศาสตร์

3.5.1.2 ปัญหาในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวด้วยภาษาอังกฤษ

3.5.1.3 วิธีการแก้ปัญหาในการสื่อสาร

3.5.1.4 การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

3.5.2 การสร้างเครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) เพื่อสำรวจข้อมูล ความต้องการ ในการพัฒนาภาษาอังกฤษ เพื่อใช้ในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของผู้ให้บริการ ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยการนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการ ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาประมวลสร้าง แบบสอบถาม ที่ตรงกับวัตถุประสงค์ ของการวิจัย โดยมี ฐาน ของแบบสอบถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา กลุ่มผู้ให้บริการ เป็นลักษณะคำถามที่กำหนดคำตอบให้เสีย (check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สำหรับผู้ให้บริการ แบ่งออกเป็น 4 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ของลิเคอร์สเกล

คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดภายในแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม คือ

ระดับความความต้องการ 4 หมายถึง มากที่สุด

ระดับความความต้องการ 3 หมายถึง มาก

ระดับความความต้องการ 2 หมายถึง น้อย

	ระดับความต้องการ	1	หมายถึง	น้อยที่สุด
	เกณฑ์ในการกำหนดค่าคะแนนใช้หลักคณิตศาสตร์กำหนด ดังนี้			
	คะแนนเฉลี่ย	3.26 – 4.0	คะแนน	หมายถึง มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย		2.51 – 3.25	คะแนน	หมายถึง มาก
คะแนนเฉลี่ย		1.76 – 2.5	คะแนน	หมายถึง น้อย
	คะแนนเฉลี่ย	1 – 1.75	คะแนน	หมายถึง น้อยที่สุด
	ข้อที่	2 คำถามปลายเปิดที่คำตอบจะแตกต่างกันไปตามกลุ่มของผู้ตอบ		
	ตอนที่	3 เป็นลักษณะคำถามให้เลือกตอบ เพื่อสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยว		
	ตอนที่	4 เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิดเพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะรายละเอียดคำถาม ความต้องการ ในการพัฒนาภาษาอังกฤษ เพื่อใช้ในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของผู้ให้บริการ ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้ให้บริการตามตารางที่ 3.1		

ตารางที่ 3.1 รายละเอียดคำถามความต้องการในการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสาร
ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของผู้ให้บริการ ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัด
สมุทรสงคราม

แบบสอบถาม	ข้อที่
<p>ตอนที่ 1 ลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เพศ ● อายุ ● ระดับการศึกษา ● กลุ่มผู้ให้บริการ 	1-4
<p>ตอนที่ 2 การสำรวจความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สำหรับนักท่องเที่ยว ดังนี้</p> <p>2.1 ระดับความต้องการในทักษะต่าง ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ทักษะการฟัง เพื่อให้สามารถฟังนักท่องเที่ยวสอบถามข้อมูลสินค้า หรือการบริการ ● ทักษะการพูด เพื่อให้สามารถพูดได้ตอบ ตอบคำถาม ให้ข้อมูลสินค้า หรือการบริการ ● ทักษะการอ่าน เพื่อให้สามารถอ่านเอกสารเกี่ยวกับข้อมูลสินค้า หรือบริการ ● ทักษะการเขียน เพื่อให้สามารถเขียนชื่อสินค้า หรือเขียนบอกข้อมูลสินค้า หรืออื่น ๆ ให้นักท่องเที่ยวเข้าใจ <p>2.2 สาเหตุสำคัญของปัญหาในการเรียนรู้</p> <p>2.3 คำศัพท์เกี่ยวกับสินค้า หรือบริการที่ต้องใช้ในการให้บริการนักท่องเที่ยว</p> <p>2.4 รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร</p>	1-4
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	1

3.6 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทดสอบแบบสอบถาม

3.6.1 ความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสารที่งานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำประเด็นมากำหนดเป็น โครงสร้างแบบสอบถามหลังจากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความชัดเจนของภาษา ความครอบคลุมของโครงสร้างและความสอดคล้องตามจุดมุ่งหมาย และได้รับข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ

3.6.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแล้วให้ที่ปรึกษางานวิจัยทำการตรวจสอบอีกครั้ง หลังจากนั้นจึงนำมาใช้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.7 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดย

3.7.1 ทำหนังสือ ถึงเจ้าหน้าที่ ผู้นำชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ขออนุญาต ลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์ ขออนุญาตบันทึกข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการ จำนวน 20 คน สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ใช้การขออนุญาตด้วยวาจาทุกครั้งก่อนการสัมภาษณ์

3.7.2 ดำเนินการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และผู้ให้บริการ

3.7.3 ทำหนังสือ ถึงเจ้าหน้าที่ ผู้นำชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ขออนุญาต ลงพื้นที่เพื่อ แจกแบบสอบถาม ให้กับผู้ให้บริการจำนวน 8 กลุ่ม รวม 252 คน

3.7.4 เก็บรวบรวมแบบสอบถาม

3.7.5 สรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

วิธีเก็บข้อมูลแสดงตามตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 วิธีการเก็บข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล	จำนวนคน
1. เพื่อสำรวจสภาพการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สำหรับนักท่องเที่ยว / ผู้ให้บริการ	แบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างมุล 3 กลุ่มๆ ละ 20 คน	60
2. เพื่อวิเคราะห์ความต้องการ ในการพัฒนาภาษาอังกฤษ เพื่อใช้ในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของผู้ให้บริการ	แบบสอบถาม ประชากร 8 กลุ่ม กลุ่ม ออมทรัพย์ กลุ่มกองทุน หมู่บ้าน กลุ่มประเพณี วัฒนธรรม กลุ่มสตรี กลุ่มเรือพาย กลุ่ม ท่องเที่ยว กลุ่มโฮมส เตย์ กลุ่มขนมไทย กลุ่ม จักสานก้านมะพร้าว กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทำ คา โดยเก็บข้อมูลกลุ่ม ละ 32 ฉบับ	252
3. เพื่อพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้กับผู้ให้บริการ	นำข้อมูลการสำรวจจาก วัตถุประสงค์ข้อ 1 และ 2 ไปพัฒนารูปแบบ แผนการเรียนรู้ด้วย ตนเอง	-
รวม (Total)		252

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.8.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกถ้อยคำ หรือข้อความที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาตีความ สังเคราะห์ และวิเคราะห์ด้วยหลักแห่งเหตุผล สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Analysis) อภิปรายถึงข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามสภาพการณ์ ปรัชญาการณณ์ ความสัมพันธ์ และประเด็นสำคัญ เพื่อตอบคำถามการศึกษา

3.8.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการตรวจสอบข้อมูล (Editing) ความถูกต้องของแบบสอบถามและแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก ลงรหัส (Coding) แบบสอบถาม แล้วประมวลผลแต่ละส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistical) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่เป็นร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลทางด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วน ที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สำหรับนักท่องเที่ยวโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistical) โดยค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 3 การสังเคราะห์ข้อมูลค่าศัพท์ที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการให้บริการการท่องเที่ยวของแต่ละกลุ่มด้วย

3. 8.3 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยกำหนดการนำ ข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลก่อน และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร การวิเคราะห์จะนำเสนอในรูปแบบการวิเคราะห์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ซึ่งค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบเชิงทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แล้วนำข้อมูลที่สมบูรณ์ ประมวลผลและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package For the Social Science: SPSS) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความถี่ (Frequency) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ความนำ

การ นำเสนอผลการวิจัย และอภิปรายผลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งข้อมูล ออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นผล การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Result) การศึกษาสภาพการใช้ภาษาอังกฤษทางการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่วนที่ 2 เป็นผล การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Result) การศึกษาความต้องการในการพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษทางการท่องเที่ยว ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการ ศึกษาจากข้อมูลภาคสนาม (Field Study) ไปพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองทางการสื่อสารทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ต่อไป ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

4.2 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้การศึกษาจากข้อมูลเชิงสำรวจ (survey Study) การสำรวจสภาพการใช้ภาษาอังกฤษทางการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สำหรับนักท่องเที่ยว ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม (วัตถุประสงค์ข้อที่ 1) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้คำถามแบบกึ่งโครงสร้าง (The semi-structured interview) กับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ตำบล ท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำนวน 60 คน พบว่า

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 60 คน แบ่งออกเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 นักท่องเที่ยวที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 43.33 และผู้ให้บริการจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 26.66 โดยเป็นเพศชาย 36 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 เพศหญิง 24 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 มีอายุระหว่าง 26-35 ปี 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 อายุ 35 ปีขึ้นไป 51 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 และมีระดับการศึกษาปริญญาตรีลงมา 58 คน คิดเป็นร้อยละ 96.66 และสูงกว่าปริญญาตรี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.34

ตารางที่ 4.1 ลักษณะส่วนพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ผู้กรอกแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
	(60)	(100)
ลักษณะข้อมูลส่วนพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม		
นักท่องเที่ยวยุโรปต่างชาตินักท่องเที่ยวที่ใช้อังกฤษเป็นภาษาหลัก	18	30.00
นักท่องเที่ยวยุโรปต่างชาตินักท่องเที่ยวที่ใช้อังกฤษเป็นภาษาที่สอง	26	43.33
ผู้ให้บริการ	16	26.66
เพศ		
ชาย	36	60.00
หญิง	24	40.00
อายุ		
26 – 35 ปี	9	15.00
35 ปีขึ้นไป	51	85.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	58	96.66
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	2	3.34

4.2.2 ข้อมูลปัญหาในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวด้วยภาษาอังกฤษของผู้ให้บริการใน

ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

4.2.2.1 ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้ให้บริการ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการ พบว่า ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้ให้บริการส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัญหาด้านการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เกิดขึ้น คือ การขาดความต่อเนื่องในการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม มาใช้ในการปฏิบัติงานจริง นอกจากนี้บางส่วนเห็นว่า แม้การที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น และมีการฝึกอบรมการใช้ภาษาในการสื่อสารให้กับผู้ให้บริการนักท่องเที่ยว แต่ก็ยังมีปัญหาเพราะหลังจากได้รับการฝึกอบรมมาแล้ว ไม่ได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมจากหน่วยงานของรัฐมาใช้ในการปฏิบัติงานจริง หรือหลังจากได้รับการฝึกอบรมแล้ว ผู้ให้บริการบางคนยังคงใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร อย่างไรก็ตามผู้ให้บริการบางคนเห็นว่า ปัญหาในการสื่อสารทางการ

ท่องเที่ยวด้วยภาษาอังกฤษที่พบในเขตพื้นที่ตำบลท่าคา คือ ผู้ให้บริการส่วนมากอายุสูง ขาดความจำเป็นเรื่องของการใช้ภาษาและคำศัพท์ ขณะที่ผู้ให้บริการบางคนเห็นว่า ปัญหาในการสื่อสารที่เกิดขึ้นอีกประการหนึ่งคือ การขาดทักษะในการพูด ทำให้ไม่กล้า หรืออายที่จะสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติด้วยภาษาอังกฤษ

จากการสัมภาษณ์กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งมีส่วนร่วมในการบริหารการให้บริการในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนมากจะเป็น ชาวเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น จีน รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวจากแถบอเมริกา ยุโรป ออสเตรเลีย ส่วน ปัญหาในการสื่อสาร ไม่ค่อยมี สืบเนื่องจากการต่อรองราคาของ นักท่องเที่ยว ที่เก่งกว่าคนไทย ชอบต่อรองราคา สามารถต่อรองด้วยการใช้วิธีอ่าน การเขียนตัวเลขราคา ในด้านการพัฒนาภาษาอังกฤษการบริหารส่วนตำบล ร่วมกับชุมชนจะประชุมร่วมกัน โดยมีกำนันเป็นประธาน และได้จัดให้มีการอบรมมัลลเทศก์น้อย โดย เน้นให้ความรู้แก่พ่อค้า แม่ค้า และเด็กในพื้นที่ ไม่ได้ให้การอบรมกับคนนอกพื้นที่ วิธีการอบรมมัลลเทศก์น้อย เมื่ออบรมเสร็จแล้วให้ นำไปสู่การปฏิบัติจริง โดยการพาไปเที่ยวในหมู่บ้านที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว เช่น บ้านเสด็จ ร. 5 ตลาดน้ำท่าคาโดยใช้เรือพาย เป็นต้น เพื่อให้อยู่ในสถานการณ์จริง

ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือ แม้ว่า ผลจากการอบรมจะเป็นที่น่าพอใจ พอนำไปใช้ได้บ้าง แต่ยังไม่เก่งเท่าที่ควร เพราะ ยังขาดผู้ให้ความรู้ต่อเนื่อง โรงเรียน ในพื้นที่เอง ยังขาดโอกาสในการหาครูสอนภาษา เพราะไม่มีเงินงบประมาณ ต้องหางบมาจ้างครูพิเศษ ซึ่งต้องการ ครูสอนภาษาที่เป็นเจ้าของภาษา พ่อค้าแม่ค้าส่วนมากไม่ค่อยต้องการพูดภาษาอังกฤษเท่าไร เพราะเป็นคนไม่มีความรู้ และเหนียวจากการทำมาค้าขาย แต่พวกพ่อค้าแม่ค้ารุ่นใหม่ก็ต้องการพูดเป็น โดยเฉพาะเด็กๆ รุ่นใหม่เพราะ มีพื้นความรู้จากการเรียน ใน โรงเรียนมาแล้ว ส่วนคน รุ่นเก่าไม่ค่อยสนใจ ปู่ ย่า ตา ยาย ที่พายเรือขายของก็มีอายุมากแล้ว คนรุ่นหนุ่มสาวที่ประกอบอาชีพต่อจากบรรพบุรุษก็ หายาก ดังนั้นปัญหาในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษในบรรดาคนเหล่านี้จึงเป็นปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล

4.2.2.2 ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่ พบว่า ไม่เข้าใจภาษาอังกฤษที่ผู้ให้บริการพูด ทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน นอกจากนี้ยังมีอีกส่วนหนึ่งที่พบว่า ปัญหาการพูดไม่ชัดเจน การพูดเร็วและเร็วเกินไป ทำให้ฟังยาก จับใจความไม่ได้ นอกจากนี้สำเนียงหรือ โทนเสียงที่ใช้ในการสื่อสารยังไม่ถูกต้อง

4. 2.3 การแก้ไขปัญหาในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวด้วยภาษาอังกฤษ

ผู้ให้บริการนักท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วิธีการแก้ไขปัญหาในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวด้วย ภาษาอังกฤษ นั้นควรใช้ การฝึกอบรมความรู้และพัฒนการใช้ภาษาอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ จากนักท่องเที่ยว ทั้งนี้จะต้องพยายามฝึกพูด ใช้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อีกส่วนหนึ่งเห็นว่า วิธีการใช้เครื่องคิดเลขแทนการบอกราคา หรือการต่อรองราคา หรือการเขียนป้ายบอกรายการ/ราคา สินค้าและบริการ ซึ่งเป็นการใช้สื่อช่วยแก้ปัญหาได้อีกวิธีหนึ่ง ภาษามือก็เป็นวิธีการแก้ปัญหาได้ใน ระดับหนึ่งสำหรับผู้ให้บริการเสนอแนะ

4.2.4 การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาทางการสื่อสาร

ผู้ให้บริการนักท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาทางการสื่อสารสำหรับผู้ให้บริการควรมี การจัดฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่น ทั้งนี้ในการจัดการอบรมอาจขอความร่วมมือ จากมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อเชิญบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษามาเป็นวิทยากร อีกส่วนหนึ่งเห็นว่า การเรียนรู้ภาษาจากการทำงานหรือจากการประกอบอาชีพสามารถช่วยได้ เช่น การเรียนรู้และ สังเกตลักษณะการพูด สำเนียง โทนเสียงจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ นอกจากนี้การฝึกอบรม การพูดคุยกับไกด์ และขอคำแนะนำจากไกด์เพื่อจำคำศัพท์ไว้ แล้วนำไปฝึกฝนเพื่อพูดหรือสื่อสาร ในครั้งต่อไป ซึ่งเป็นการพัฒนาด้วยตนเอง และขณะที่บางคนเห็นว่าการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจาก ผู้ให้บริการด้วยกัน นับว่าเป็นวิธีการพัฒนาทักษะการสื่อสารได้อีกทางหนึ่ง

4.3 ผลจากการวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้ ศึกษาจากข้อมูลเชิงสำรวจ (Survey Study) การสำรวจความต้องการในการ ใช้ ภาษาอังกฤษ ทางสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สำหรับผู้ให้บริการในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม (วัตถุประสงค์ข้อที่ 2) ด้วยแบบสอบถาม (Questionnaires) ประกอบด้วยข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทางการท่องเที่ยว โดยสอบถามความต้องการด้านทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ (วจนะภาษา) สาเหตุสำคัญของปัญหาในการเรียนรู้ คำศัพท์ที่ต้องการใช้ และข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป จากผู้ให้บริการจำนวน 8 กลุ่ม คือ กองทุนหมู่บ้าน สตรี ท่องเที่ยวและโฮมสเตย์ ประเพณีวัฒนธรรม ขนบไทย เรือพาย จักสานก้านมะพร้าว และวิสาหกิจและออมทรัพย์ รวมทั้งสิ้น 224 คน แล้วนำมา วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ผลการวิจัยพบว่า

4.3.1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์

4.3.1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 71.4 และเพศชาย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6

4.3.1.2 ผู้เข้าตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุสูงกว่า 55 ปีขึ้นไป จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 รองลงมา มีอายุอยู่ในช่วง 46-55 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1 และมีอายุอยู่ในช่วง 36-45 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 ตามลำดับ

4.3.1.3 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 ตามลำดับ

4.3.1.4 ข้อมูลกลุ่มผู้ให้บริการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มเรือพาย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 รองลงมา เป็น สมาชิก กลุ่มขนมไทย จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 และกลุ่มประเพณีวัฒนธรรม จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 ตามลำดับ

ตาราง 4.2 ค่าจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามงานวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษทางการสื่อสาร ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและกลุ่มผู้ให้บริการ

ประชากรศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	64	28.6
หญิง	160	71.4
2. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	24	10.7
26-35 ปี	26	11.6
36-45 ปี	31	13.8
46-55 ปี	54	24.1
สูงกว่า 55 ปีขึ้นไป	89	39.7
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	131	58.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	40	17.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	38	17.0
อนุปริญญาขึ้นไป	15	6.6
4. กลุ่มผู้ให้บริการ		
กองทุนหมู่บ้าน	4	1.8
ประเพณีวัฒนธรรม	31	13.8
สตรี	25	11.2
เรือพาย	64	28.6
การท่องเที่ยวและโฮมสเตย์	23	10.3
การจัดสานกำมะพร้าว	22	9.8
ขนมไทย	47	21.0
วิสาหกิจและออมทรัพย์	8	3.6
รวม	224	100

4.3.2 ข้อมูลความต้องการทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ระดับ ความต้องการ ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ทักษะการฟัง เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสอบถามข้อมูลสินค้าหรือบริการ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.19 รองลงมาคือ ทักษะการพูด เพื่อให้สามารถโต้ตอบ ตอบคำถาม ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.05 และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ทักษะการอ่าน เพื่อให้สามารถอ่านเอกสารเกี่ยวกับข้อมูลสินค้าหรือบริการ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.80 ตามลำดับ

ตาราง 4.3 ระดับความต้องการทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสอบถาม

ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ	ค่าเฉลี่ย	SD.	ระดับความต้องการ
1. ทักษะการฟัง เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสอบถามข้อมูลสินค้าหรือบริการ	3.19	0.79	มาก
2. ทักษะการพูด เพื่อให้สามารถโต้ตอบ ตอบคำถาม ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	3.05	0.81	มาก
3. ทักษะการอ่าน เพื่อให้สามารถอ่านเอกสารเกี่ยวกับข้อมูลสินค้าหรือบริการ	2.80	0.72	มาก
4. ทักษะการเขียน เพื่อให้สามารถเขียนชื่อสินค้าหรือบอกข้อมูลสินค้าหรืออื่นๆ ให้นักท่องเที่ยวเข้าใจ	2.89	0.84	มาก
รวม	3.01	0.81	มาก

4.3.3 ข้อมูลสาเหตุสำคัญในการเรียนรู้

ระดับปัญหาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การขาดทักษะทางภาษา มีมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.11 รองลงมาคือ การขาดความต่อเนื่องในการเรียนรู้ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.09 ความอายุไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดงออก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.07 และปัญหาที่น้อยที่สุด คือ อายุมาก ความจำลดลง ไม่สามารถจำคำศัพท์ได้ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.98 ตามลำดับ

ตาราง 4.4 แสดงระดับปัญหาของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาเหตุสำคัญของปัญหาในการเรียนรู้

สาเหตุปัญหาของการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ย	SD.	ระดับของปัญหา
1. อายุมาก ความจำลดลง ไม่สามารถจำคำศัพท์ได้	2.98	0.85	มาก
2. การขาดความต่อเนื่องในการเรียนรู้	3.09	0.65	มาก
3. การขาดทักษะทางภาษา	3.11	0.80	มาก
4. ความอายไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดงออก	3.07	0.87	มาก
รวม	3.00	0.82	มาก

4.3.4 ข้อมูลคำศัพท์ที่ผู้ให้บริการมีความต้องการในการใช้เพื่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แยกตามกลุ่มผู้ให้บริการแต่ละกลุ่มมีความต้องการใช้คำศัพท์ ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลคำศัพท์ที่ผู้ให้บริการมีความต้องการใช้ในการสื่อสาร โดยแยกตามกลุ่มผู้ให้บริการ

กลุ่มผู้ให้บริการ	คำศัพท์ที่ต้องการใช้ในการสื่อสาร
กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน	- ขายมะพร้าว น้ำหอม - การทำน้ำตาล - ราคาเรือพาย - ทูนาการค้า
กลุ่มประเพณีวัฒนธรรม	- การแข่งขันเรือพาย - เครื่องจักสานทางมะพร้าว - กะลามะพร้าว - น้ำมะพร้าวเผา - น้ำตาลสด - สวีตตี้ - ราคา - ยินดีต้อนรับ - เชิญนั่ง - อากาศ - มาจากประเทศอะไร - ขนมไทย - เรือ - มิดปาดตาล - กระบอกกรองน้ำตาล - เตาเคี้ยวน้ำตาล - บ้านเรือนไทย - คลอง - ว่าจูปา - วัต - ต้นมะพร้าว - หิ้งห้อย

กลุ่มผู้ให้บริการ	คำศัพท์ที่ต้องการใช้ในการสื่อสาร
	<ul style="list-style-type: none"> - ต้นลำพู - แนะนำสินค้า - เรือชมหิ่งห้อย - ระวัง - ประเพณีพื้นบ้าน
กลุ่มสตรี	<ul style="list-style-type: none"> - เชิญชิม - เชิญนั่ง - เชิญมาใหม่ - สวัสดิ์ - ขอบคุณ - ผลไม้ - ต้องการเท่าไร - รับประทานเพิ่ม - ขนมนั่น - โชคดี - มะม่วง - วันนี้อากาศดี - เชิญชมด้านใน - ต้นไม้ - จำนวนเงิน - ทำด้วยมือ - ราคาไม่แพง - ลองชิม - ขนมน้ำยา - ยินดีเสมอ - ไม่เป็นไรค่ะ - กลัวยทอด - การรวมตัว - น้ำมันมะพร้าว - น้ำตาลมะพร้าว - สกัดเย็น
กลุ่มเรือพาย	<ul style="list-style-type: none"> - เงิน - สถานที่ท่องเที่ยว - การเชิญชวน - การตกทาย - ราคา - เวลา - ต้นลำพู - ขนาดเรือ - อันตราย - ประพาสต้น - กระจบอกน้ำตาล - มีคปาดตาล - หิ่งห้อย - เรือพาย - น้ำตาลสด - น้ำตาลปึก - เรือซูชีพ - บ้านเรือนไทย - เตาเคี้ยวน้ำตาล - เจียบๆ - ร่ม - นั่งตรงกลาง - ส้ม - หมวก - ไม้พาย - ถนนรถ

กลุ่มผู้ให้บริการ	คำศัพท์ที่ต้องการใช้ในการสื่อสาร
	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องน้ำ - เบอร์โทรศัพท์ - กลั้วน้ำหว่า - หอยทอด - ส้มโอ - ทอดมัน - ถังขยะ - ขนมจีน - ก้วยเตี๋ย - มะพร้าวอ่อน - คลองท่าคา - สวนมะพร้าว - บรรยากาศดี - กลางคืน - สวย - เสาร์อาทิตย์ - วันจันทร์ - การพายเรือ - ตัวเงินตัวทอง - ผักสวนครัว - กอจาก - ขอบคุณ
กลุ่มท่องเที่ยวและโฮมสเตย์	<ul style="list-style-type: none"> - ชนิดอาหาร - อร่อย - ราคา - ขอบคุณ - การพูดให้มาใช้บริการใหม่ - ถามความต้องการ - คุยตอบได้กับนักท่องเที่ยว - แนะนำทางโทรศัพท์ - ราคาห้อง - การเดินทาง - ยินดีต้อนรับสู่ท่าคา - เรือชมหิ่งห้อย - ห้องพัก - ห้องเดี่ยว - ห้องคู่ - บริการนั่งเรือพาย - ที่พัก - รักษาความสะอาด
กลุ่มจักสานก้านมะพร้าว	<ul style="list-style-type: none"> - อินเตอร์เน็ต - ราคาผลิตภัณฑ์ - วัตถุประสงค์ - วิธีการใช้ - การสนับสนุน - การนับจำนวน - วิธีการทำ - ซื่อสัตย์ - ผลิตภัณฑ์จากก้านมะพร้าว

กลุ่มผู้ให้บริการ	คำศัพท์ที่ต้องการใช้ในการสื่อสาร
กลุ่มจักสานก้านมะพร้าว	<ul style="list-style-type: none"> - อินเทอร์เน็ต - วัสดุดิบ - การสนับสนุน - วิธีการทำ - ผลิตภัณฑ์จากก้านมะพร้าว - ราคาผลิตภัณฑ์ - วิธีการใช้ - การนับจำนวน - ชื่อสินค้า
กลุ่มขนมไทย	<ul style="list-style-type: none"> - ใบตอง - ต้อนรับนักท่องเที่ยว - อินเทอร์เน็ต - ส่วนประกอบ - ขายที่ตลาดน้ำเป็นประจำ - ขนมถ้วย - ขนมชั้น - ชื่อขนม - ราคาไม่แพง - ขนมต้ม - ทองม้วน - ต้องการ - ของกินหลายอย่าง
กลุ่มวิสาหกิจและออมทรัพย์	<ul style="list-style-type: none"> - กองทุนเงินหมู่บ้าน - การออมทรัพย์แบบรายวัน - การจัดตั้งกลุ่ม - การฝากเงิน - ออมเงิน - วิสาหกิจชุมชน - การประชุมสาธิต - ระบบการออม

สรุปคำศัพท์ที่ต้องการของทั้ง
ดังปรากฏตามตารางที่ 4.5

8 กลุ่มผู้ให้บริการ สามารถจัดเป็นหมวดหมู่ได้ 8 หมวดหมู่

ตารางที่ 4.6 แสดงคำศัพท์ที่ผู้ให้บริการต้องการใช้ โดยแยกเป็นหมวดหมู่

หมวดคำศัพท์	คำศัพท์
การสนทนา/การทักทาย	<ul style="list-style-type: none"> - สวัสดี - ยินดีต้อนรับสู่ท่าคา - เชิญนั่ง - มาจากประเทศอะไร - ระวังอันตราย - บรรยากาศดี - เชิญมาใหม่/ได้ต่อนักท่องเที่ยว - ต้องการทำอะไร - โชคดี/การพูดให้มาใหม่ - ลองชิม - ยินดีเสมอ/ต้อนรับนักท่องเที่ยว - ทักทาย - เชิญชวน - วันนี้อากาศดี - แนะนำสินค้า/ต้องการ - เชิญชิม - ขอบคุณ - สวย - รับประทานเพิ่ม - เชิญชมด้านใน - เกือบๆ - ไม่เป็นไร
ชื่อสินค้า	<ul style="list-style-type: none"> - ของกินหลายอย่าง - น้ำมะพร้าวเผา - น้ำตาลมะพร้าว - น้ำตาลปีก - ขนมไทย (ทองม้วน, ขนมชั้น, ขนมถั่ว, ขนมต้ม) - ผลไม้ (ส้มโอ, กล้วยน้ำหว่า, มะม่วง, ส้ม) - อาหาร (ทอดมัน, ขนมจีนน้ำยา, หอยทอด, ก๋วยเตี๋ยว, กล้วยทอด) - วุ้นจุกพา - หมวก/ชื่อสินค้า - ใบตอง - เครื่องจักรสานทางมะพร้าว - น้ำตาลสด - น้ำมันมะพร้าว - มะพร้าวอ่อน - ดินไม้ - สวนมะพร้าว - กอจาก
ชื่อการให้บริการ	<ul style="list-style-type: none"> - ขายมะพร้าวน้ำหอม - เรือ - ขนาดเรือ - ไม้พาย - ห้องพัก - เรือชมหิ่งห้อย - เรือพาย/ เรือบริการ - เรือชูชีพ - ที่พัก - ห้องเดี่ยว/ห้องคู่

หมวดคำศัพท์	คำศัพท์
การถาม/การบอก/การต่อรอง ราคา	- ราคาเรือพาย - ราคาห้อง - จำนวนเงิน/ราคาผลิตภัณฑ์ - ราคาไม่แพง - เงิน
การบอกเส้นทาง/การบอก สถานที่ท่องเที่ยว	- บ้านเรือนไทย - คลอง - วัด - หิ้งห้อย - ต้นลำพู - ประเพณีพื้นบ้าน - การแข่งขันเรือพาย - สถานที่ท่องเที่ยว - ประพาสต้น - ถนนคนเดิน-ถนนรถวิ่ง - รถ - ห้องน้ำ - การเดินทาง
กระบวนการผลิต/ขั้นตอน	- การทำน้ำตาล - มีดปาดตาล - กระบอกกรองน้ำตาล - เตาเคี้ยวน้ำตาล - ต้นมะพร้าว - ทำด้วยมือ/วัตถุดิบ - การรวมตัว - สกัดเย็น - กระบอกน้ำตาล - การพายเรือ - วิธีการทำ
การบรรยายคุณสมบัติสินค้า/ บริการ	- กล้ามะพร้าว - การสนับสนุน - นั่งตรงกลาง
การบอกส่วนประกอบ	- ส่วนประกอบ
อื่นๆ	-การบอกเวลา - การบอกวัน - ช้างขึ้น/ช้างแรม - เบอร์โทรศัพท์ - ถังขยะ - กลางคืน - ตัวเงินตัวทอง - ถามความต้องการ - การนับจำนวน - การแนะนำทางโทรศัพท์ - รักษาความสะอาด - อินเทอร์เน็ต - ขายที่ตลาดเป็นประจำ - อยู่ที่โพน

4.3.5 รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ส่วนมากต้องการ การใช้สมุดภาพคำศัพท์/บทสนทนา จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 35.33 รองลงมาคือ การทำสมุดบันทึกส่วนตัว จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 30.14 และรูปแบบการ จัดโครงการเรียนรู้รายบุคคล จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 17.63 ตามลำดับ

ตาราง 4.7 แสดงค่าร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้ที่ท่านต้องการใช้ ภาษาอังกฤษทางการสื่อสาร

รูปแบบการเรียนรู้	จำนวน (คน)	
	ไม่เลือก	เลือก
1. การทำสมุดบันทึกส่วนตัว	73	151
2. การใช้สมุดภาพคำศัพท์/บทสนทนา	47	177
3. ใช้เทปบันทึกเสียงหรือ CD/VCD ฟังพูดด้วยตนเอง	157	67
4. จัดโครงการเรียนรู้รายบุคคล	136	88
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	206	18
รวม	619	501

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

5.1 ความนำ

5.1.1 สรุปการอภิปรายผลการวิจัย ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

5.1.1.1 ปัญหาในการสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวด้วยภาษาอังกฤษ

ผลจากการวิจัย พบว่า ปัญหาในการสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวด้วยภาษาอังกฤษที่พบในเขตพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม นั้นเป็นปัญหาที่พบทั้งในผู้ให้บริการและนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ปัญหาหลักมีสาเหตุมาจากผู้ให้บริการนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุมาก ขาดความจำเป็นในเรื่องของภาษา บางคนเกิดจากการขาดความต่อเนื่องในการฝึกฝนตนเองในการพูดหรือใช้ภาษาอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ผู้ให้บริการขาดทักษะการฟังและการพูด ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในการให้บริการ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการสื่อสารเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ส่วนปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักท่องเที่ยวต่างชาตินั้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากผู้ให้บริการ คือผู้ให้บริการพูดเร็วและเร็วเกินไป ออกเสียงไม่ชัดเจนบ้าง ใช้โทนเสียงที่ไม่ถูกต้องบ้าง ทำให้เข้าใจยาก จับใจความไม่ได้ ต้องพยายามจับความจากคำบางคำ และผู้บริการบางคนพูดแต่ภาษาไทยขณะให้บริการ

5.1.1.2 วิธีการแก้ไขปัญหาในการสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวด้วยภาษาอังกฤษ

ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้ให้บริการแก้ปัญหาในการสื่อสารด้วยการใช้คำหลัก (Key word) โดยไม่ต้องพูดทั้งประโยค พร้อมการใช้ภาษากาย / ภาษาใบ้ / ภาษามือ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าใจ หรืออาจใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ช่วย เช่น เครื่องคิดเลข ป้ายบอกชื่อสินค้าและราคาสินค้า

5.1.1.3 การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ผลจากการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะเพื่อการสื่อสารให้กับผู้ให้บริการ ควรจะได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโดยตรงเข้ามาจัดการ โดยส่งบุคลากรที่มีความชำนาญด้านการถ่ายทอดทักษะทางภาษาเข้ามาเป็นวิทยากรในการจัดการฝึกอบรม

นอกจากภาษาอังกฤษแล้ว ควรจะจัดฝึกอบรมภาษาอื่น เช่น ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว ผู้ให้บริการยังสามารถเรียนรู้และพัฒนาจากผู้อื่น เช่น ไกด์ หรือผู้นำเที่ยว และจากนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นเจ้าของภาษาโดยตรง โดยการบอกเล่าการใช้คำ สำเนียง และ โทนเสียง ของนักท่องเที่ยว หรืออาจเรียนรู้จากผู้ให้บริการด้วยตนเอง และการหมั่นฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาด้วยตนเอง โดยต้องใช้ภาษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

5.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ด้านการจัดฝึกอบรม ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการให้การสนับสนุน และด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ดังนี้

ด้านการจัดฝึกอบรมทักษะทางภาษา ควรแบ่งกลุ่มเล็ก ๆ หากมีสมาชิกหรือผู้ที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรมมากเกินไปทำให้การสอน หรือการเรียนรู้จากวิทยากรไม่ทั่วถึง การจัดอบรมเป็นกลุ่มตามความสนใจในแต่ละภาษา หรือแบ่งกลุ่มตามจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ไม่ควรเป็นกลุ่มใหญ่ เพื่อความสะดวกและการดูแลให้คำแนะนำอย่างทั่วถึงจากวิทยากร การใช้สื่อและใช้เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องประวัติความเป็นมาของชุมชนในการอบรม ฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง และควรนำความรู้จากการอบรมไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรมีการจัดทำป้าย หรือสื่อสารสนเทศ เพื่อบอกทาง รายการสินค้า ราคา แผนที่สถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร หรือเป็น เทป ซีดี วีซีดี วิดีโอหรือคู่มือแนะนำประวัติความเป็นมาของชุมชน พร้อมทั้งบอกและแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญและน่าสนใจ เป็นภาษาอังกฤษไว้บริการนักท่องเที่ยวหรือสำหรับผู้ให้บริการเพื่อเป็นประโยชน์ในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว

ด้านการให้การสนับสนุน เนื่องจากการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับอาชีพผู้ให้บริการ ไกด์และอาชีพอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เห็นควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว การเตรียมความพร้อมด้านการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ จะเป็นพื้นฐานในการรองรับนักท่องเที่ยว เมื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาแล้ว ควรมีการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มากขึ้น

5.1.2 สรุปการอภิปรายผลการวิจัย ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

5.1.2.1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลจากการวิจัยพบว่าอัตราส่วนของผู้ให้บริการเพศหญิงกับเพศชายเท่ากับ 3 ต่อ 1 ส่วนอายุพบว่าผู้ให้บริการส่วนใหญ่มีอายุสูงกว่า 55 ปีขึ้นไป รองลงมาคืออายุอยู่ในช่วง 46-55 ปี และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีเพียงร้อยละ 10.7 เท่านั้น เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาพบว่า ผู้ให้บริการ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายมีเพียงร้อยละ 17.9 และร้อยละ 13.4

กลุ่มผู้ให้บริการ ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่ม เรือพายรองลงมาเป็นกลุ่มขนมไทยและกลุ่มประเพณีวัฒนธรรมตามลำดับ

5.1.2.2 ระดับความต้องการทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

เมื่อสอบถามถึง ระดับความต้องการ ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของผู้ให้บริการแล้วพบว่า มีความต้องการโดยภาพรวมมาก โดยเฉพาะมีความต้องการด้าน ทักษะการฟังเพื่อให้นักท่องเที่ยวต่างชาติสอบถามข้อมูลสินค้าหรือบริการ มาก รองลงมาคือ ความต้องการด้าน ทักษะการพูดเพื่อให้สามารถโต้ตอบ ตอบคำถาม ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวต่างชาติ ได้ ส่วนทักษะการเขียนเพื่อให้สามารถเขียนชื่อสินค้า หรือบอกข้อมูลสินค้าหรืออื่นๆ ให้นักท่องเที่ยวเข้าใจ และการอ่านเพื่อให้สามารถอ่านเอกสารเกี่ยวกับข้อมูลสินค้าหรือบริการ ผู้ให้บริการตอบว่ามีความต้องการมากเช่นกัน แต่ยังคงต้องการน้อยกว่า 2 ทักษะแรก

5.1.2.3 ระดับปัญหาของผู้ให้บริการจำแนกตามสาเหตุสำคัญของปัญหาในการเรียนรู้

จากข้อมูลระดับปัญหาของผู้ให้บริการที่มีต่อการเรียนรู้พบว่า มีปัญหามาก ซึ่งสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากการขาดทักษะทางภาษา มีมากที่สุด ตามด้วย การขาดความต่อเนื่องในการเรียนรู้ และความอายุไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดงออก มีจำนวนเล็กน้อยที่มีสาเหตุมาจากอายุมาก ความจำลดลง ไม่สามารถจำคำศัพท์ได้

5.1.2.4 รูปแบบการเรียนรู้การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ผู้ให้บริการต้องการ

จากการสอบถามถึงรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยว เจริญธุรกิจในพื้นที่ตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ม ที่ผู้ให้บริการต้องการ พบว่าผู้ให้บริการสนใจ การใช้สมุดภาพคำศัพท์/บทสนทนา มากที่สุด ส่วน การทำสมุดบันทึกส่วนตัว และการจัด โครงการเรียนรู้รายบุคคล มีจำนวนน้อย

5.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

สถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงครามควรเพิ่มความสำคัญกับการเรียนภาษาต่างประเทศ

โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ปรับหลักสูตรที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน เน้นเรื่องการสื่อสาร เช่น การทักทาย การซื้อเชิญ การสนทนาสั้นๆ การบรรยายสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การบอกทิศทาง การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว การอธิบายวัฒนธรรม และประเพณีไทย และการกล่าวคำขอบคุณ ออลาหน่วยงานราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุน เช่น จัดหาส่งบุคลากรด้านภาษา ให้ความรู้เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง การจัดโครงการเยาวชนผู้นำการท่องเที่ยวก็เป็นแนวทางที่จะกระตุ้นให้เยาวชนในพื้นที่เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยว และนำไปสู่การเตรียมพร้อมในอาชีพของผู้ปกครองในการจัดฝึกอบรมทักษะทางภาษา ควรจัดเป็นกลุ่มย่อย และแบ่งเนื้อหาตาม ลักษณะของอาชีพ จะทำให้มีความเข้มข้นในเนื้อหามากกว่าการจัดอบรมกลุ่มใหญ่ แล้วไม่สามารถนำกลับไปใช้ได้จริง ชุมชนควรให้ความสำคัญกับการจัดทำป้ายบอกทาง ชื่อสถานที่ ชื่อสินค้า รายการสินค้า ราคา แผนที่สถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร เพื่อการประชาสัมพันธ์ หรืออาจใช้สื่ออื่นก็ได้ เนื่องจากว่าในพื้นที่ท่าคายังมีป้ายประชาสัมพันธ์ไม่มากพอ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยสร้างรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ และนำไปทดลองใช้ในพื้นที่บริการการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามหรือพื้นที่การท่องเที่ยวที่มีลักษณะใกล้เคียง และนำผลไปพัฒนา โดยอาจทำวิจัยเปรียบเทียบการใช้รูปแบบดังกล่าว กับการฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อหาประสิทธิภาพและความพึงพอใจของผู้ให้บริการในการพัฒนาความรู้ภาษาอังกฤษของตนเองจากสื่อการเรียนรู้กับการฝึกอบรม นอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้กับการสื่อสารด้วยภาษาอื่นๆ ได้อีกเช่นกัน

บรรณานุกรม

จำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม. (2553). สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม, 2553, จาก

<http://kaset.chandra.ac.th/inside.php>

ตลาดน้ำท่าคา.(2553). สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์, 2553, จาก

<http://www.maeklongtoday.com/tour/thaka.php>

ณภัทร ธนเดชาภัทร์. (2553). ความสำคัญของการสื่อสาร. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม, 2553 , จาก

<http://learners.in.th/blog/thenut/151118>

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2539, มกราคม – มีนาคม). มาช่วยกันส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กันเถิด. จุลสารการท่องเที่ยว, 15(1), 54 - 56.

ปรมะ สตะเวทิน. (2539). การสื่อสารมวลชน : กระบวนการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

มธุวรรณ พลวัน. (2549). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการด้านการ

ท่องเที่ยว : กรณีศึกษา ตลาดน้ำท่าคา ตำบลท่าคา อำเภอท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัด

สมุทรสงคราม. สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม, 2553, จาก <http://www.thailis.or.th/>

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสมุทรสงคราม. (2553). สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม, 2553, จาก

www.samutsongkhram.go.th/2011V2/data/vision_new53.doc

ยูวดี นิรันดร์ตระกูล. (2544, เมษายน-มิถุนายน). การท่องเที่ยวชุมชน. **จุลสารการท่องเที่ยว**, 20(2), 5 - 9.

วิไลลักษณ์ รัตนเพชรชัยมมะ, และคณะ. (2550). การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน : กรณีศึกษา

ชุมชนท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม, 2553, จาก

www.krirk.ac.th/NEW/office/.../research.../work2550.html

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2552). การบริหารจัดการการท่องเที่ยว. ใน **นโยบายและ**

ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ พ.ศ. 2551-2554 (หน้า 29). [กรุงเทพฯ] : สำนักงาน

คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว. (c2549). สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์,

2553, จาก www.tourism.go.th

อมรรัตน์ จันทวงศ์. (2549). การเรียนรู้ด้วยตนเอง. สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์, 2553, จาก

<http://gotoknow.org/blog/amornrat/39420>

Grow. (1991). **Self – directed learning model : SSDL**. [n.p.]. (pp. 144-145).

Ruesch, J., & Bateson, G. (2009). **Communication : the social matrix of psychiatry** 2nd ed.

New York : Norton.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ อาจารย์อัญชลี อติแพทย์

Name: Anchali Atibaedya

ตำแหน่งปัจจุบัน รองคณบดีฝ่ายบริหาร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ประวัติการศึกษา

- M.Ed in Educational Policy and Management, The University of Melbourne
- ศศ.ม. การสอนภาษาฝรั่งเศส คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อ.บ. ภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการฝึกอบรม

- 20 สิงหาคม 2553 Problem Based Learning: SSRU, PBL, 2010
- 10-12 ตุลาคม 2550 การประชุมเชิงปฏิบัติการเครือข่ายระหว่างประเทศของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา: การศึกษาระดับอุดมศึกษาไทยจะกลายเป็นความสำเร็จในโลกแห่งการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 25-29 เมษายน 2548 การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องระบบ TQM University, SSRU, 2010
- 11-13 กันยายน 2546 การอบรม เจ้าหน้าที่ระดับสูง เรื่อง “บทบาทและการปฏิบัติงานภายใต้การปฏิรูปการศึกษา” สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กรุงเทพฯ
- 2-4 สิงหาคม 2546 กฎหมายมหาชนและความโปร่งใสในการบริหารคณະนิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
- 1-2 กุมภาพันธ์ 2545 การฝึกอบรมทางไกลในการบริหารราชการและการจัดการนวัตกรรม, สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน กรุงเทพมหานคร
- 2000 : Human Resource Management and Development, Hawthorn, Melbourne, Australia (1 week)
- 2000 : Consultancy Bidding for International Financing Institution Project, SEMEO, Bangkok (3 days)
- 1999 Strategic Planning, Bangkok (1 week)

- 1998 : Francais pour le Tourism, Strasbourg, France (3 months) (การสอนภาษาฝรั่งเศส เฉพาะด้าน)
- 1996 : Train the Trainer, Sydney, Australia (1 month) (การสอนภาษาอังกฤษ)
- 1987 : La Recyclage en francais Etrangere. Lyon, France (2 months) (การสอนภาษาฝรั่งเศส)
- 2517: การฝึกอบรมการสอนก่อนประจำการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (1 เดือน)

ประวัติการทำงาน

ส.ค. 2552 - ปัจจุบัน รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา

อาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

- ม.ค. – ก.ค. 2552 รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- 2549 - 2551 หัวหน้างานวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- 2546 - 2548 หัวหน้างานพัฒนาบุคคล สำนักพัฒนาระบบบริหาร สรภ.
- 2540 – 2548 เจ้าหน้าที่ฝ่ายวางแผนและประเมินผล โครงการเงินกู้ธนาคารโลก
เจ้าหน้าที่ฝ่ายทุนและฝึกอบรม โครงการเงินกู้ธนาคารโลก
- 2539 - 2545 หัวหน้างานวิเทศสัมพันธ์ สรภ.
- 2548- ปัจจุบัน กรรมการโครงการจัดการศึกษาภายใต้โครงการความร่วมมือกับ
มหาวิทยาลัยนอร์มอลยูนิเวอริตี สาธารณรัฐประชาชนจีน
- สิงหาคม 2552 ร่วมประชุมวิพากษ์บทเรียน เรื่อง “Peace and Human security” in Asia
and the Pacific, UNESCO ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
- กันยายน 2553 ร่วมประชุมวิเคราะห์ผลการนำบทเรียน เรื่อง “Peace and Human
Security” in Asia and the Pacific, ไปใช้ในประเทศในโครงการของ
UNESCO ณ ประเทศมาเลเซีย
- 2539 – ปัจจุบัน อาจารย์พิเศษวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- 2547- 2551 หัวหน้างานวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- 2551 กรรมการจัดการประชุมนานาชาติ International Council of Kinetography
Laban/Labanotation (ICKL) Conference 2009 มรภ. สวนสุนันทา
- 2551 กรรมการประชุมสัมมนาวิชาการ คณิตศาสตร์เทคโนโลยีระดับชาติ
ครั้งที่ 13 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

- 2549 กรรมการจัดการประชุมนานาชาติ เนื่องในโอกาสครบรอบ 70 ปี “ได้ร่วม
พระบารมี 70 ปี สวณสุนันทา” “The Challenge for Global Higher
Education” มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- 2550 กรรมการจัดการประชุมสัมมนานานาชาติ “วันครูโลก” ครูสภา -
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- 2543 – 2545 กรรมการคัดเลือกสถาบันการศึกษา จัดฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ณ
ต่างประเทศ (สรภ.)
- 2544 กรรมการ โครงการพัฒนาสถาบันราชภัฏ เป็นศูนย์กลางการศึกษาของ
ประเทศเพื่อนบ้าน(สรภ.)

งานวิจัย

1. วิถีชีวิตชุมชนเขตคูสิต “กรุงเทพมหานครใต้พระบรมโพธิ์สมภาร” ชุมชน ม.พัน 3 รอ.
2552
Dusit Community Life Style, Bangkok, Pertaining to the King’s Greatness, a case study
At the 3rd Cavalry Squadron King Guard’s Community, 2009
2. ระบบการบริหารจัดการคุณภาพงานวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ตาม
กรอบรางวัลคุณภาพแห่งชาติ 2547
Quality Management System of International Affairs at SSRU within the framework of
Thailand Quality Award, 2004
3. ความต้องการในการฝึกอบรมของแรงงานผู้ถูกเลิกจ้างและนักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจาก
โรงเรียน กลางคืน เนื่องจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ 2542
The Training Needs for the Un-employed and the dropt-out Under the Economic Crisis
(ทุน UNESCO, UNDP) 1999
4. การประเมินผลการปฏิบัติงานของโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของไทย-แคนาดา 2541
The Evaluation of the Implementation for Thai-Canadian Human Development Project
(ทุน Canadian International Development Agency) 1998

ผลงานอื่นๆ

- Trails, a College English Book, 2009 เทคนิคการเขียนอนุเจต (ภาษาอังกฤษ) สำหรับ
นักศึกษาในระดับอุดมศึกษา 2552
- รายงานประจำปีงบประมาณ 2553 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 2552
- เฉลยข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยวิชาภาษาฝรั่งเศส 5 พ.ศ.
- วารสารเผยแพร่สำนักงานสถาบันราชภัฏ ฉบับภาษาอังกฤษ